پاتې شه باران دی
ناول
مصطفی سالک
Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پاتې شه باران دی – ناول

لیکوال: مصطفی سالک

داسې ورځ به کمه راتله، چې زه دې ټولګي ته راشم او د هغې سندره دې وانه ورم. هغې به هره ورځ سندره ویله، په پیل کې خو به د هغې پر شونډو موزون کلمات زما لپاره یوه عامه سندره وه، خو د وخت په تېرېدو د هغې سندرې زما لپاره یو نوې خوند پیدا کړ. زما احساسات به یې داسې په لړزه راوستل لکه د غره ویاله،چې به خپله نرمه او غلې سندره د خپلو غاړو نازک واښه په نڅا راولي.

زموږ ټولګی هم عجیبه و،بس چې د ښوونکي سترګې به پناه شوې، هر څه به بدل،بدل شو په یو کنج کې به یې داسې شور ما شور و لکه د مني په ماښام کې چې چینجنې د ځنګله په ونو کې چنېدل د خپل ژوند یوازینې مقصد ګڼي،خو په بل کنج کې به د ځانګې غلې سندرې سرې ته د څېرېو په پاڼو کې د نرمې هوا له نڅا پیدا کېدونکې نغمه یادوله.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بيا به چې استاد راغی په صنف به د صحرانۍ شپې خاموشي خپره شوه او ټول زده کوونکي به به خپلو خپلو چوکيو کېناستل نو زما ذهن به د ماضي په لور ګام واخيست او پر هغو شپېو به تم شو چې ځانګه د لومړي ځل لپاره زموږ ټولګي ته راغلې وه. زموږ ښوونځی پېښور ښار سره نزدې و،نور کړه وړه يې د افغان مهاجرينو د عامو ښوونځيو و،بس دومره خبره وه چې نجونو او هلکانو به په ګډو ټولګيو کې زده کړه کوله. د ښوونځي ښکلې او پخې ودانۍ ګنې خونې درلودې خو زموږ د ټولګي کوټه خامه وه.

کله چې د زده کوونکو او ټولګيو شمېره ډېره شوه،اداري په عاجله توګه دا کوټه جوړه کړه او زموږ په برخه ورسېده.

ښه مې ياد دي چې به هاغه ورځ ښوونکی تازه له کوټې وتی و، اسمان د شرکنده باران په رګونو کې د برېښنا شوخې جلوې شيندلې او چې د تندر ګرز به شو نو ځينې شوخې نجونې به په هيبتناک ډول يو بل ته غاړې وتې او ځرګنده به يې کړه چې ګنې تندر وويرولې. ځينو به په غوږونو کې ګوتې منډلې،زمرک ور غږ کړ چې ځينې تاريخ پوهان په حقه پښتانه بني اسرائيل ګڼي هغوی به هم د تندر د غورځېدو پر وخت د مرګ له ويرې په غوږونو کې هم ستاسو په څير ګوتې ورکولې. او چې باران زور واخيست نو د ټولګي چت څو ځايه په څڅېدو شو. بيا

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو شوخو نجونو ته خدای ورکړه. د ځانونو سره راوړې چترۍ یې په سرونو ونیولې او په ټولګي کې یې ښکته پورته کېدل پیل کړل.

په همدغه ګډوډۍ کې یو نا څاپه د لیسې سر معلم راننوته،چې تر شاه یې یوه لونده خیشته جینۍ هم ولاړه وه،حیا یې له رخسارونو په وریدو وه او په خپل لامده څادر یې د خپل بدن د هغو برخو د پټولو هڅه کوله چې د جامو د لوند والي له کبله یې د ځوانۍ مرموز نمایش کاوه. سترګې یې ځلېدې او له زلفو یې د باران څاڅکي ورېدل کټ مټ هاغسې لکه د ستورو له شپې چې پرخه ووري.

جینۍ ښکلې او جذابه وه،ځکه خو ټولو هلکانو په تږو سترګو ورکتل.

سر معلمې وویل دا جینۍ ښانګه نومیږي،کړه وړه او ځانګړتیاوې یې د روایتي کلي والې پېغلې برېښي،خو زده کړه یې همدلته په پېښور کې کړې ده،پس له دې ګړۍ دا ستاسو ټولګي ملګرې شوه. پرې به پام کوئ،زړه به یې نه ماتوئ او په درسونو کې به ورسره مرسته کوئ. خدای دې وکړي،چې د ادارې دا هیلې پوره کړئ دا یې وویل او جینۍ یې پرېښوده.زما تر ښنګه چوکۍ تشه وه راغله او کېناسته،دا چوکۍ د زرینې وه په هغه ورځ نه وه راغلې او چې صبا راغله پخه یې ورته پرېښوده. ښانګه کېناسته په ټولګی کې بیا خبرې پیل شوې،خو ښانګه چپ،چپ وه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله ، کله به يې د اړدو بڼو د پورته کولو جرات وکړ او په خپلو تورو بادامي

سترګو به يې د ټولګي د لنډ تنګ چاپېريال جاج واخيسته.

هر څوک به چې ښوونځي ته نوي،نوي راغلل هفته نيمه به غلي و ، خو بيا به يې

له شوخۍ نه زړو شاګردانو امان غوښت خو ځانګه داسې ونه خته،د وخت په

تېرېدو يې خپله خاموشي وساتله،بس سحر،سحر به يې د ټولګي نجونو ته په تت

اواز سندره ويله.

هلکانو به ډېر غوښتل چې له هغې سره خبرې وکړی خو هغې به لکه د هوښيارې

سياستدانې خبره اوړدېدو ته نه پرېښوده بلکې لنډه به يې غوڅوله.

د هلکانو دا هڅې هم هېڅ بې هېڅه نه وې،ځانګه له راښکونه ډکه وه،ښايست يې

له حقيقته افسانو ته نږدې و،نريو شونډو سرخي يې تازه غوړېدلې غوټۍ ته پاتې

کېده او چې موسکا به پرې خوره شوه تشبيه موندل يې ناشونی برېښېده،بنده ويل

بس چې ورکتی مې،په څېره کې يې يو عرفاني راښکون و،صراحي غاړه،نرۍ

ملا،هوارې هوارې نرۍ سپينې ګوتې بس د فطرت د تناسب او توازن غوره بېلګه

وه نور به درته څه ووايم ، د حمزه بابا خبره ګوړې چکۍ وه که له هرې ډډې به

دې په نظر وڅکله خوږه وه او زلفې يې ! داسې تورې،اوږدې او درنې وې،چې

څه به يې درته ووايم،زرينې به کله،کله په شوخۍ سره ويل (ظالمې دا غرونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

غرونه زلفې به دې اوړې ماتې کړي او نرې ملا ته خو دې لوی ګواښ دی،زه به يې درسره ګرځوم دا به يې وويل: د ځانګې زلفې به يې پر خپلو اوږو خورې ورې کړې او داسې په کړس،کړس به يې وخندل لکه ځوانه برېښنا چې د ګورو وريځو لاندې غزونه وکړي. د ځانګې ځوکۍ که هر ځو زما تر ځنګ وه خو په کومه ورځ به مو چې د جغرافيې ساعت درلود. کله،کله به يې زما پر لور سترګې را اړولې، د هغې پاملرنه زما د خوښې سبب ګرځېده،خو يوه پرېشانونکي معما هم وه. دا زما لپاره ستر سوال و ، چې ځانګه اخر ولې په هغه ورځ زما په لور سترګې را اړوي، چې د جغرافيې مضمون لرو،خو هېڅ نه کېدل او دغه راز لکه د تېره ازغي لا پسی زما پر ذهن خښېده،هځه به مې کوله، چې د ځانګې د دې عجيب حرکت په اړه فکر کول پرېږدم او ځان د استاد په تشريح کې ډوب کړم کله به په دې هڅه کې پاتې راتلم او کله بريالی کېدم خو چې ښوونکی به نه و،ځان به مې بل راز مشغولاوه،بر شونډو مې لکه راګ بې کليماتو زمزمه خپروله،تشه زمزمه به نه وه کومه پښتو اولسي سندره به وه خو اواز مې خوږ نه و له همدې کبله مې د کليماتو له ادا کولو ډډه کوله او ورو ، ورو مې لکه د رباب تشه نغمه ويله.

شپې ورځې تېرېدې،د ژمې رخصتۍ راغلې ، زه چې له خپل سيلاني طبيعت نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

مجبور یم د زمرک سره سوات ته لاړم، سره له دې چې عام وګړي په اوړي کې سوات ته ځي ، خو موږ د واورو مینې په ژمي کې بوتلو،د فطرت په منظرو کې ورک شوم،خو بیا به مې هم کله ، کله د جغرافیې ساعت او د ځانګې په ترخ کتل رایادېدل.

مرمرین وجود به یې لکه د یوې خیالي ښاپیرۍ په څېر د سیند په څپو کې غزونې کولې. کله کله به مې هلته هم زړه تنګ شو،ویل به مې چې وزرې وکړم او د سکون کومې ښکلې درې ته پرواز وکړم،خو دا ناشوني وه.

خو په یوه خبره کې مې بخت بېدار و او هغه دا چې زمرک راسره و هغه په ټولګي کې زما تر ټولو نږدې ملګری و ، ډېر ښه صفتونه یې لرل ، خو ذهانیت او شوخي یې زما ډېر خوښ وو. د هغه سره به مې خبرې اترې کولې،خو کله کله به ترې ګوښه شوم یوازې به مې د سیند سندره اورېده او د موجونو ښاماران مې په وړو کانو وېشتل،خو هغه هم پوه شوې و،چې څه خبره خو شته.

زما نه څو ګامه ور ایسته هغه هم د سیند په غاړه ناست و او د راډیو نه یې پښتو سندرې اورېدې،زما ذهن به هم کله نا کله د سندرې په لور اوړېده،په دې کې یو ناڅاپه د راډیو غږ بند شو. د زمرک غږ مې واورېد ، چې وې ویل هیلو ! هیلو ! چې ور ومې کتل خپله راډیو یې لکه ګرځنده (موبایل) ټلیفون غوږ ته نیولې وه او

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویل یې، هیلو ! غزنه غزنه وه دا ته په کومه دنیا کې ورک یې مړه سوات ته راشه،ستا خو نغمې خوښیدې سیند نغمه وایی د خوښۍ نغمه ډېره خوږه نغمه.

ما چې د هغه دا پیغام واورېد لمن مې څند وهله او خواته یې ورغلم ،ورته مې وویل ته وایي چې سیند د خوښۍ نغمه وایي،که زه خفه یم نو بیا د غم او ښادۍ د دې ګډون پایله به څه وي ؟

ځواب یې راکړ،چې ته خفه یې د سیند دا نغمه به دې له زړه نه د خفګان ټول ګردونه لرې کړي او خوشاله به شې.

زمرکه ته چې څه وایي له یوې زاویې نه ښه وایې،خو زه فی الحال دا نه غواړم چې فطرت ته تسلیم شم،زه به هله له فطرت خوند واخلم چې د خپلې جذبې او تخیل په خم کې یې رنګ کړم هغه موسکی شو او راته یې وویل،تېره اوونۍ دې د فلسفې کتاب څه واخیست چې اوس په غمونو کې ښکلا لټوې،سمه ده چې ته فطرت په خپل رنګ کې رنګوې،زه به په غوږونو کې ګوتې ورکړم ته د غره نښترو ته اواز ورکړه چې ټول سریندې شي اوره بیا د ویر او غم سندرې.

زمرکه فطرت تر موږ ډېر پهلوان دی صرف په خیال کې مو پرې وس بر دی. د حقیقت په دنیا کې زموږ نه ، بلکې د خپلو ثابتو قوانینو منونکی دی.

ښه که ته خپله دنیا په خیال او تصور کې جوړوې،نو بیا خو ما تېری وکړ،چې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستا د خيالونو دنيا مې رنګه کړه.

زمرکه له دې فلسفو به تېر شو،غور به وکړو،چې اوس کول څه په کار دي.

په موسکا يې راته وويل : سمه خبره دې وکړه له دې ځايه پښې ويستل په کار دي

زما هم خوښ نه شو،منحوس غوندې ځای دی ما او تا په کې دړې وکړې خو څه

خېر بلا وه او برکت يې نه و هوايي ډزې وې.زمرک خبرې کولې چې ناڅاپه يې

له خولې ووتل،وزرې خو نه لرو چې والوزو او د ټولو هسکو غرونو ننداره

وکړو،خو پښې لرو چې والوزو او د ټولو هسکو غرونو ننداره وکړو،خو پښې

لرو څه چې د غره سر ته وخېژو دا سيند به له هسکه څه خامخا يو داسې سپين

ښامار ښکاری،چې له ډېره جنونه به يې خوله ځګونه کوي.

خو زه وايم چې د ښامار پر ځای د چندنو نغمې واورو،غوږ شه د پورې غاړې نه

د رباب اواز راځی،مطرب خپل فرياد ته ځومره ښکلې د نغمې جامې اغوستي،څه

چې نن له دې قلندرانه بنډار نه فيض واخلو.

ښه چې راتلو نو له حجرې مې رباب راخسته منع دې کړم او اوس دې د نغمو

ځنځيرونه زړه راکاږي.

د ټوکې به انداز مې ورته وويل ته مې ځکه د رباب له راوړلو ايسار کړې،چې

دروند نه شې،زه خبر اوم،چې په سوات کې ربابونه ډېر دي،. ساړه مو کنګل

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوي،ځه چې ورځو زمرک راته وویل که ورځو هم خو څه حل به يې راوباسو.

زمرکه د رحمان بابا دیوان خو راسره نه شته چې په پال پرېکړه وکړو،نوره ستا

خوښه د ګوتو ښکیل راسره کوې او که شیر و خط ولو.

ځواب يې راکړ نه اشنا یو کاڼی راواخله او د هغه کمره بیخ کې د ولاړو اوبو منځ

ته يې وله که ځپې يې تر کمره ورسېدې ستا او کنه زما خبره به منې.

ما هم کاڼی راواخیست او اوبو ته مې وویشت ښه وه ځپو يې کمره ته خوله

ورکړه.

زمرک نه بل جواز درلود او نه ځواب.

راسره روان شو،خو بیا هم د خپل شوخ فطرت نه مجبور و ویل يې چل دې

وکړ،خو څه خېر دی،ما درته د کاڼي وویل تا د نر زوی هم داسې درغنه

راواخسته چې په عمر به دې نه وه جګه کړې،هسې نه نوم يې درته ویستی وي.

په خندا مې ورته وویل نه زه بیخي روغ رمټ یم،چابک د رباب محفل ته

درځه،په دې خبره ما او هغه دواړه په خندا شو او د رباب بنډار ته ورغلو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بندار ښکلی ؤ کلیوال سیلاني و یو لویه کېږدۍ یې لګولې وه د رباب او منګي غږ په غرونو کې داسې انعکاس کاوه، لکه ټول فطرت چې سندره وايي د کېږدۍ په منځ کې اور بل ؤ او ځنورو زلمو ترې د اتڼ ځنځیر تاو کړی ؤ، حیران خو هغه وخت شوم چې: زمرک رباب په غېږ کې ونیو او یو ځل بیا له سره یې د سوات غرونه له نغمې وپنځول.

بندار پای ته ورسېد د هوټل پر لور رهي شو، زمرک ته مې و ویل: اشنا هره ورځ به دې رباب، رباب کاوه نن مې ومنله چې په زړه کې دې جوش او په ګوتو کې دې کوډې دي، زړه خو مې غواړي چېې پس له ننه دې ادم خان وبولم.

-نه، نه اشنا ډېر پام به کوې زه د وخت له درخانیو وېرېږم بلکې سخت وېرېږم همدا خپل نوم زمرک مې په سر سترګو قبول او منظور دی.

-ښه ماته به رباب را زده کړې؟

-هو خو هله چې درخانۍ پیدا کړې"

-بس داسې وګڼه، چې در مې موندلی او خانۍ ته لا ورځې پاتې دي.

-مطلب دا چې د رباب تنه دې موندلې، خو تارونه ورخېژول یې پاتې دي، خو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګوره کله چې ما د خیال جان استاد نه رباب زده کول پیل کړي و ګوړه مې ورته

اېښې وه په داسې حال کې چې درخانۍ مې هم نه درلوده، ته خو یې درخانۍ لپاره

زده کوې په ګوړه کار نه کیږي د شاتو بوتل به راته راوړې.

-بنده ته منظور ده.

-ښه اوس دا راته و وایه: چې د رخانۍ بي بي ده چېرته؟

-دا به درته وایم، خو هله چې رباب را زده کړې.

زمرک موسکی شو ویل څه دا د انتظار غر به هم پر اوړو واخلم، پوره استاذ یې

مجبور یم چې اوس زر تر زره درته رباب در زده کړم.

-دا کار خو در په غاړه دی، خو څه چې اوس هوټل ته ځو.

د هوټل کوټې ته چې ورننوتو زمرک په خپل کټ کې وغزېده او ما تلوېزون

روښانه کړ ایله مې ورسره پام اوختی و چې زمرک په کټ کې اړخ بدل کړ او

راغږ یې کړ:

غزنه وه غزنه ځواب مې ورکړ هن! بیا دې څه په زړه راوګرځېدل؟

-هسې ما ویل چې خوشال بابا پېژنې او کنه؟

-هو څه نا څه خو یې پېژنم، خو دلته د خان موصوف یادولو ته څه اړتیا وه؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

-اړتیا دا ده چي دا مهال زه او ته دواړه په سوات کې یو او خان بابا د دې سیمې په اړه د سوات نامې په نامه منظوم کتاب لیکلی دی، یو دوه بیته یې راته یاد دي:

تر کابل نه یې هوا د وړي ښه ده

د کابل هوا ترخه د ده خوږه ده

په هوا کې د کشمیر په آب و رنګ دی

حیف دا چي کشمیر ارت دی سوات تنګ دی

زړګیه! زه چې لومړی ځل سوات ته راتلم د پښتو له ښوونکي مې سوات نامه اخستې وه او د هغه وخت له سواته مې ځان خبر کړی ؤ، پاتې شوه دا خبره چي خوشال بابا د سوات او کشمیر تر منځ ورته والی لیده، نو ما خو کشمیر نه دی لیدلی، خو چې خوشال بابا وایي خامخا به همداسي وي.

-ته یې منه، خو زه د خوشال بابا په جغرافیه پوهنه شک لرم، نه منم چې د سوات هوا دې تر کابله خوږه وي.

ګوره ګیله من کیږه مه، څلور موسمه دي خوشال بابا وایي چې په وړي کې د سوات هوا د کابل له هوا خوږه وي، مانا دا چي په نورو موسمونو کې د کابل هوا په شاتو لړلې وي په دې خبرو زه او زمرک دواړه په خندا شو او بیا مو سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

پرېکړه وکړه چې د جغرافیه پوهنې په اړوند په همدې خبرو خبرې پای ته ورسو او د خوب جزیرې ته د تللو هڅه وکړو.

خو داسې نه شوه کېدی، د جغرافیې په اړه دومره ډېرو خبرو، ټولګی، د جغرافیې ساعت، ښانګه او د هغې په ترخ کاته رایاد کړي ؤ، زمرک ویده شو خو زما به د څو، څو شپېو لپاره ایله سترګې ورتلې.

سحر شو او غرنیو مرغانو په خپلو نغمو سره د لمر د لومړیو وړانګو هر کلی وکړ، موږ چای وڅښلې د هوټل د پیسو بیل مو ورکړ، بکسونه مو اوږو ته کړل او د پېښور د موټرو اډې ته روان شو. پر لاره مو د شنو غرونو، سیند، مرغانو، ځناورو سیلانیانو او غرنینو وګړیو ننداره کوله، د واورین سوات د غرونو څوکې داسې برېښېدې لکه چې پېغلو ځانونه د سپینو زرو په پړېمانه ګاڼو پسوللي وي. یو ځای موټر ودرېده ماشومانو رامنډې کړې د دنداسې ګېډۍ یې پلورلې زمرک راته و ویل: ”عجیبه ده خلک دلته د مزو لپاره راځي، خو خپل اوسېدونکي یې په بده ورځ دي تر دې چې واړه ماشومان یې په دې ګنګل، ګنګل واورین چاپېریال کې د موټرو پسې د دنداسې ګېډۍ ځغلوي، آخر ولې“؟

ورته مې و ویل ستا د ولې ځواب ښایي د ماضي د حافظې په کوم ګوډ کې خوندي وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو زما په خیال دلته غرونه دي، د کر وړ مځکې لږې دي، له ښاره لرى دى، چي سړى سحر مزدورۍ پسې وځي ماښام راشي، غر د حکومت تر ولکې لاندې دى، خو که خلکو ته وسپارل شي زر به سپیره شي.

زمرک پوښتنه وکړه حکومت هیڅ نه شي کولاى؟

-ولي نه خو که دلته کارخانې راشي، ښار راشي فطري او ځنګلي ښکلا له منځه ځي، د سیلانیانو د زړه راښکون لپاره دا خلک همداسې وروسته پاتې ساتل شوي. دا خلک داسې مثال لري لکه چي په واورو کې وچ کړل شوي وي او د نړۍ د خلکو لپاره ترې موزیم جوړ شوى وي.

بله بېلګه يې نورستان او له غرونو بله غاړه د چترال کافرستان دى، امیر عبدالرحمٰن خان د خپلې واکمنۍ په کلونو کې نورستاني مسلمانان کړل خو بل پلو کافرستان په زړه بنه له خپلو کفري دودونو سره د نړۍ د ننداري لپاره موجود دى.

زمرک پوښتنه وکړه دا ښه کار دى او که بد؟

ما ورته و ویل د کافرستان ساتل د یو مغربي لرغون پېژندونکي په اند ښه کار دى، خو مسلمان مبلغ به يې خامخا غندنه کوي.

زمرک وخندل ته هم عجب استدلال کوې، غوڅه خبره نه کوې چي دا ځېز ښه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دی او که بد.

-ربښتیا هم همداسي ښکاري د اشیاو ارزښت نسبي دی، یو څیز له یوې زاویې ښه او له بلې بد کېدی شي.

له دې خبرو وروسته خاموش شو، نه پوهېږم چې زمرک د خیال په کومه جزیره کې ؤ، خو زما د ذهن محور ځانګه وه، تادي مې وه چې کله به بیا د ځانګې سترګې ګورم.

پېښور ته راورسېدو خپل سامان راسره و او څه ناڅه غرني سوغاتونه مو هم اخیستي ؤ، بار دروند برېښېده، ګاډۍ مو ونیوله د زمرک دوی کور پر لار ؤ، اول هغه کوز شو او بیا څو شېبې وروسته زه خپل کاله ته ورسېدم. رخصتۍ دوه ورځې پاتې وې هغه هم په انتظار، انتظار تېرې شوې او لیسې ته لاړم.

بیا د استاد له راتلو ترمخه په ټولګي کې شر او شور ؤ خو ماله وروستي کتاره غلې او خوږه سندره اورېده، کټ مټ هاغسې وه لکه د ګلورینې ځانګې په نرمو لوړو ژورو کې چې د سحر د باد له مستانه رقصه پیدا کیږي.

سندره په ختمېدو وه، زرینه رانټوته ځانګه یې ښکل کړه د څو اونیو تږې وه د شونډو بې واکه خرپ یې د ټولګي په شور کې داسې وبرېښېد لکه تنکۍ ځانګه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې د مرغانو د سيل تاب رانه وړي، ماته شي او سندريز غږ يې په شنه ځنګله کې تر لرې، لرې خپور شي.

زرينه او ښانګه ملګرې وې او بيا دواړه نجونې وې خو بيا هم دې ښکلولو زما په زړه کې د رقابت سپرغۍ وشيندلې. نه پوهېدم، چې څه وکړم د تختې خواته لاړم تباشير مې راواخيست او د غره يو انځور مې وکښه. زه انځور ګر نه وم خو د فطرت سره د مينې له کبله مې د غره د انځور د کښلو لپاره غېر منظم خو پوره رياضت کړی و. انځور پوره شو او ترې لاندې مې ولکيل "فطرت له جمال او جلاله ډک د خدای (ج) هغه کتاب دی چې د نړۍ د هر نالوستي انسان سترګې يې هم لوستی شي."

دا جمله مې ليکلې وه يو ځل بيا مې لوسته چې د جغرافيې ښوونکې راننوته، غوښتل مې چې تخته بېرته پاکه کړم، خو چې د ښوونکې سترګې مې په کې خښې وليدې جرات مې ونه کړ نبغ لاړم او په خپله چوکۍ کېناستم. ښوونکې ته انځور او ترې لاندې ليکل شوې جملې خوند ورکړ ستاينه يې وکړه، د غرونو په اړه يې ښايسته اوږده شېبه خبرې وکړې. دا بېله خبره ده چې د غرونو د ښکلايز ارزښت پر ځای يې د هغوی په جغرافيوي او ټولنيز ارزښت ډېر ټينګار وکړ ويل يې غرونه د زلزلو مخه نيسي، کانونه لري، څړ ځايونه لري، ځنګلونه لري او

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځنګلونه بیا د میوې باغونه، د ځناورو کورونه، د مرغانو ځالې او نور ډېر څه لري، د باران اوربښت ته لاره برابروي او د نېزونو مخه نیسي، خو په ټولو کې یې وروستۍ جملې خوند راکړ، چې ویې ویل: ”غرونه او ځنګلونه د مځکې ګاڼه ده.“

ما د ښوونکې د وینا پر مهال د هغې خبرې اورېدې خو کله به مې ښانګه هم د سترګو له کونجونو ښارله ځنې وخت به یې سترګو لکه د غرنیو عقابونو زما په لور ځغلند پرواز کاوه.

د جغرافیې ساعت پای ته ورسېد او استاده ووته، ښانګې ماته رامخ کړ او په لومړي ځل یې راسره داسي خبرې پیل کړې چې نېغ په نېغه یې د درس سره تړاو نه درلود.

” -غزنه غرونه دې ډېر خوښ دي؟ .“

-هو غرونه سیندونه بلکې ټول فطرت مې خوښ دی که غلطي نه کوم نو تاسو د تختې له انځوره دا پر ځای اټکل وکړ ښانګه په خندا شوه ویل یې ”تاسو تېروتۍ زه له پخوا نه پوهېدم چې په غرونو مین یې اریانونکې ده ما خو له تا سره هیڅکله پر دې اړه خبرې نه وې کړې.“

د دې پر ځای چې ښانګه ځواب راکړې نوراني سترګې یې چې نرۍ شرابي

(c) ketabton.com: The Digital Library

موسکا په کې خپره وه زما سترګو سره وجنګولې لاس يې زما کتابونو ته ورتېر کړ او په موسکا يې راته و ويل:

"ستاسو په اجازه."

زما د جغرافيې کتاب يې راپورته کړ په غور يې وځيره او راته يې و ويل: "له کومې ورځې راهيسې چې ما ستا په کتاب دا عکس ليدلی نو زړه ته مې پرېوتې چې غرنۍ سيمې دې خوښې دي او ننني انځور ګرئ خو دې زما يقين د پخلي تر کوره ورساوه."

زړه مې ولوېد د ځان سره مې و ويل: اخر د معما حل دا راووت تا ماته نه بلکې انځور ته کتل ما د سوچ په درياب کې غوپې وهلې چې څانګې وپوښتلم" د خيال مرغه دې له کومې شنې څوکې نه طوافونه پيل کړل، دا راته و وايه چې دا ښکلی عکس د کومې سيمې دی".؟

نه داسي هم نه ده د غروو په شنو څوکو سربېره زما د خيال او زړه مرغانو د يو انسان نه هم طوافونه شروع کړي. په دې خبره هغه له حيا نه لکه منه سره شوه زه هم د خپلې خبرې د اغېزې لاندې راغلم او د خبرو سر او تال مې مات شو. څو شېبې زموږ دواړو سرونه ښکته و. داسي حالت و لکه چې ورته مې سپينه خبره کړې وي. چې څانګې درسره مينه لرم، خو بيا مې خپل شيندلي حواس

(c) ketabton.com: The Digital Library

راټول کړل او ورته مې و ویل: دا عکس چې زما پر کتاب لګېدلی دا زموږ د خپل هیواد یوه ښکلې سیمه ده، دا بدخشان دی.

ما د افغانستان ډېرې غرنۍ سیمې لیدلې دي خو د بدخشان د فطري ښکلا په اړه مې یوازې کیسې اورېدلي او یو څو انځورونه مې لیدلي، نور نو داسې وګڼه چې "شهزاده په نالیدلي مخ مین دی."

څانګې زه د بدخشان غرونه ډېر وخت په خوبونو کې وینم خوله بده مرغه چې خپل منځي اختلافاتو زما لپاره هلته ورتلل د ښاپیریو له کوه قافه هم ستونزمن کړي دي، بویه چې دا هیله به مې کله پوره کېږي. خبره تر همدې ځایه رارسېدلې وه، چې د دري استاد راننوت څانګې په موسکا راته و ویل: (یار زنده صحبت باقي) اوس به د حافظ ژبې ته غوږ شو.

پس له دې ورځې به اکثره وخت ما د کتاب پر ځای د رباب په تارونو او د نغمو په مریو د څانګې یادونه لمانځل.

ډېر ځل مې د زمرک دوی په حجره کې له ماښامه تر سهاره د رباب سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

شوګېرې کړې دي خو ښوونځي ته به هم په خوښۍ سره تلم ځکه چې څانګه به راسره غړېده او له یوې ورځې نه بلې ته نوره هم په زړه راننوته.

په هر بنډار کې مې په زړه ورېده هر چا سره مې ناسته تر جسمه ترلې وه پر روح مې د څانګې د ښایست سیورې خپور ؤ.

رباب مې د زړه لویه تکیه وه، نغمو به مې ټول وجود سپک کړ، عجب کیفیت ؤ. داسې به برېښېده لکه چې د نغمې سېلۍ مې د مادي وجود ټول ګرد او غبار وړې وي. ټول روح یم ټول سرور، سرور یم، لکه د آسمان د برجونو نوراني کوتره په غېږې مریي وزرونو الوزم او د ابدي سمندر پر سر د ښایست د ورکې جزیرې پر لور پرواز کوم.

کله، کله به مې احساس کاوه چې پېښور کې نه یم د یوه شنه او څپاند سمندر غاړه ده، باغي موجونه راځي د څانګې پښو ته تندی رسوي او بېرته ګرځي زه یې د سترګو خاموش طوفان ته له ربابه ژبه په پور اخلم او د سمندر د لافاني سندرې برخه یې ګرځوم هغه چې کاینات یې له ازله تر ابده اوري خو مړېږي پرې نه. د رباب نغمو به زما په وجود کې نه ایره کېدونکی انګار شینده او په غرونو غرونو اتش فشان به اوړېده، بېخې هغسې لکه وحشي سیلۍ چې پر یوه بوټي لګېدلی اور پر ټول ځنګل خپور کړي هغه چې لامده نښتر او وچې څېرۍ یو شان خپلې

(c) ketabton.com: The Digital Library

غېږې ته راکاږي، لمبه يې آسمان ته خوله ورکوي او له جلاله ډکه سندره وايي.

يوه ورځ چې ښوونځي ته لاړم او د څانګې سترګې مې لکه د بزکشۍ آسونه په مستۍ کې وليدې، نو پوه شوم چې د صبر واګې مې له واکه په وتو دي. ټوله ورځ نشه، نشه وم روايتي لاره مې غوره وبلله او نيت مې وکړ چې ليک ورته وليکم خو ويره هم راسره وه، ما ويل هسې نه چې وړاندې تر لوستو مې ليک ونه څيري، خفه نه شي.

که خفه شوه په هر قيمت به يې پخلا کړم خو که ليک مې د "ايمرجنسي" تر سر ليک لاندې راغی ښه به ونه شي، بلکې وبه شرمېږم د "ايمرجنسي" اصطلاح زموږ په ټولګي کې ځانګړې مانا لرله او هر څوک پرې پوهېده. دې وېرونکو اټکلونو هم له خپله هوډه وانه ړولم قلم کاغذ مې راواخيستل او د خط په ليکلو مې داسې پيل وکړ.

زما د وجود پر کايناتو د نغمو خورې ورې څانګې!

د ښايست سر او تال دې مات مه شه

سپين سترګی مې ګڼې او که مطلبي، بې وقوف درته ښکارم او که لېونی ستا خوښه ده، خو زه مجبور يم بلکې بيخي مجبور يم، ستا دې په خپلو نوراني سترګو

(c) ketabton.com: The Digital Library

قسم وي، ستا دې په خپلو وربښمینو سندرو قسم وي زما الفاظ یو ځل ولوله، ایله یو ځل، وایي چې روحونه لکه د وجود سر او تال جوړه پېدا کیږي. یو د بل مینه او تکمیل وي، خو فلک غمازي کوي. یو یې په یوه زمانه کې دنیا ته راشي او بل په بله کې، لیده کاته یې ونه شي، زندګي یې زندان شي او یوه ورځ یې د ژوند سقراط د اجل شراب وسکي، بیا نو تر محشره په لحد کې د زړه داغ د انتظار څراغ وګرځوي بیا به څه کیږي (والله علم.(

کله، کله په یوه زمانه کې راشي، خو یو یې د مشرق شي او بل د مغرب، دا ټپه یې انځور ددی:

چي د دیدن نصیب یې نه وي

په یو کوڅه کې سره وړاندې وروسته شینه

خو کله بیا زما نه زرینه پېرزوینه وکړي او دواړه روحونه د یو چم ګاونډ وګړي کړي. ادم او درخو له همدوی نه و.

ته زما له وجوده جدا شوې ځانګه یې، خدای ته وګوره نیمګړی مې مه پرېږده، تکمیل راوبخښه، تر ځوابه مې د انتظار چاړه پر زړه خښه وګنه.

غزن-

(c) ketabton.com: The Digital Library

سبا چي ښوونځي ته لاړم، لیک لا زما په جیب کې و، خو پوهېدم چي ساعت په ساعت خپل حواس بیلم کېدی شي حالت مې هغه مجرم ته ورته و چي د پولیسو مرکز ته یې بم وړی وي تفریح ښه موقعه په لاس راغله، اخوا دېخوا مې وکتل دوه درې کسه په ټولګي کې پاتې وو خو خپل نوټونه یې رسول، څانګه او نور زده کوونکي دباندي وتي وو.

لیک خو مې د څانګې د الجبر په کتابچه کې کېښود، خو ماته مځکې ځای نه راکاوه، ایسارېدل راته لویه نفسیاتي ستونزه ښکارېده په لنډو ټکو مې د رخصتۍ یوه رقعه ولیکله سره د دې چې ټول ښوونکي په اداره کې راغونډ و او دا پوښتنه یې ذهن ته راتله چې زه ولې رخصت اخلم؟ خو رقعه مې له مدیر صاحب نه را امضاء کړه، هېچا ته مې ورنه کړه. د حاضرۍ په کتاب کې مې کېښوده او د لیسې دروازې ته مې مخه کړه بیا نو هغه د درویش دراني خبره:

زه په داسې تلوار و وتم جانانه

لکه خلاص چې څوک بندي شي له زندانه

د اطمنان ساه مې واخیسته او دکور په لور روان شوم په کور کې هم مضطرب وم، ځان ته مې مشغولا کته له ځان سره مې فکر وکړ فلسفه جړه تنسته او لاینحله

(c) ketabton.com: The Digital Library

معما ده کېدی شي چې د څو شېبو لپاره مې په خپله دنیا کې ورک کړي، خو خوند يې رانه کړ، توري ګونګ شوي و، بې مانا تورې کرښې د کاغذ پر سينه غزېدلې وې هېڅ يې نه ويل تلويزون مې روښانه کړ هغه هم د موهومو عکسونو او ګډو وډو آوازونو امتزاج و، رانه هير دي چې تلويزون مې بند کړ او که روښانه پاتې شو. له کوره و وتلم او د زمرک دوی حجرې ته لاړم، رباب مې له مېخه راکوز کړ، خو ګوتې مې رېږدېدې هيڅ يوې نغمې سر نه نيو، بيرته کور ته راغلم، له پرېشانۍ ډکه شپه راخوره شوه کله وېښ کله وده، خو سحر شو لمونځ مې وکړ، نيمه پياله چای مي وڅښه، له ځانه سره مې کرل رېبل چې لاړ شم او کنه، څه به راته وايي؟ ليک خو يې حتماً لوستی دی، ځکه چې نن بيا الجبر لرو او پرون معلم کورنی کار هم راکړی و، چې لوستی يې وي څه به يې ويلې وي هسې نه ترپايه يې لوستی نه وي، تېوته، تېوته يې نه وي کړی. وه خدايه ”ايمرجنسي“ نه شي، زړه نا زړه وم، خو توکل مې وکړ ښوونځي ته لاړم او ټولګي ته ننوتم سلام مي واچوه خو د شيندلو حواسو له کبله پوه نه شوم چې چا راته وعليکم السلام و ويل، څانګه راغلې وه، چې ور ومې کتل په څېره کې يې حيا او حېرت خاموشه ښکلا پنځولې وه. نوراني سترګې يې ښکته وې، د اوربل وېښتان يې بار، بار له تندي راښوېدل او هغې په ارام سره په خپل لاس پورته کول.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پوه شوم چې لیک یې لوستی، خو د ځواب اندازه یې راته نه لګېده، مالا په تصور کې د اټکلولو غوټې پرانستې چې پېکۍ د تختې له مخه چغې کړې. (ایمرجنسي، ایمرجنسي، ایمرجنسي) دي سره په ټولګي کې داسې خاموشي خپره شوه چې د استاد په ټینګار هم نه راتله، دا لومړۍ ورځ نه وه د "ایمرجنسي" غږ به تل له ځانه سره داسې خاموشي راوسته.

پېکۍ و ویل: حسب معمول بیا "ایمرجنسسي" کېس دی یو چاته محبت نامه لیکل شوې ده چې ستاسو پاملرنه ورته را اړول غواړم.

زړه مې درز وکړ له ځانه سره مې و ویل: هماغه څه وشو چې ترې مې ډار درلود تر دولسمه راورسېدم په ایمرجنسي کېس کې نه وم راغلی خو نن ګیر شوم او پوخ ګیر شوم.

لیک د پېکۍ په لاس ؤ، خو د شاګردانو د تلوسې لپاره یې خبره اوږدوله او نه یې لوسته پوښتنې یې کولې، چې دا لیک به چا لیکلی وي او چاته؟ که څوک سم ځواب و وایي: یو خود کار قلم انعام لري، چا شوخي جینۍ آواز ورکړ، زرینې به ښانګې ته لیکلی وي. ښانګه لکه د تصویر ښانګه غلې وه، خو زرینې له وروستنې کتاره و ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه تبر شول چې مې مينه په غلا، غلا کړه

اوس په درست جهان رسوا ده په غلا نه ده

زموږ خبره خو ايمرجنسي نه ده هر څوک پوهيږي چې څانګه زما ملګرې ده، زمرګ ورته و ويل په ارام کېنه دا لندن نه دی چې له جينۍ سره دې د جينۍ مينه جواز پيدا کړي.

-محترمه ستا له قانوني معلوماتو يوه اروپا مننه، زموږ مينه داسې پرنګۍ هم نه ده چې ته يې انګيرې.

د مشرق تقدس خو هم موږ نجونو ساتلی، ګنې ستاسو زړونه خو به د اروپا په عياشۍ هم ساړه نه شي.

زمرک په دې ځواب پرېشان غوندې شو له زرينې يې بخښنه وغوښته او ورته يې و ويل چې: زما مقصد يوازي او يوازي ټوکه وه، که زه پوهېدی چې ته به پرې خفه کيږې يوه کليمه به مې هم نه وه ويلې، دې خبرو نور هم پرېشانه کړم ځکه چې زرينه د څانګې ملګرې وه، بله دا چې د هلکانو کردار ته ګوته نيول شوې وه په ټولګي کي لا اتکلونه روان و چې پيکۍ و ويل (Be Quite) غلي شئ، هوايي ډزې مه کوئ، د بې ګناه خلکو پر سرونو پرېوزي، دا محبت نامه د يوولسم ټولګي يو ماډرن مجنون ماته ليکلې ده، نو ځکه يې لوستل هم مناسب نه ګڼم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دې خبرې سره مې زړه ښه شو، خو بیا هم پوره آرام نه و، شاګردانو پېکۍ ته چغې کړې نه، نه، نه منو اوس به یې خامخا لولې.

پېکۍ هم شرمېده او هم خندېده.

ویل یې مجنون صاحب په یو پاکټ کې د مادهوري او شاه رخ خان پوسټ کارډ او یو لیک لري د هلک په نوم به حاضر ساعت کانۍ کېږدو خو لیک یې واورئ:

"مای ډارلنګ پېکۍ (I love you) ته زما ډېره خوښه یې، ځکه چې ستا سترګې د کاجل او شونډې د مادهوري دي، که انکار دې وکړ نو د خیبر هسپتال مخې ته چې کوم د اوسپنې هوايي پل دی له هغې نه به هغه مهال سړک ته راټوپ کړم چې د ښوونځي د نجونو موټر تېرېږي پرېږده چې چخپېت مې کړي او که له رخصتۍ نه وروسته د ښوونځي مخې ته د شیرو کاکا له دوکانه د فانتا بوتل واخلې او ویې سکې په لیدو به دې زه وګڼم چې ته له ما سره محبت کوې."

زرینې له شوخۍ نه په ډکه لهجه ورغبږ کړ د فانتا پیسې یې رالېږلي که نه؟ پېکۍ وخندل او د ټوکې په انداز یې و ویل که پیسې یې رالېږلې وای ولې به یې کیس ایمرجنسي کېده.

خبرې تر همدې ځایه رارسېدلې وې چې ښوونکی راننوت، پېکۍ ترې بخښنه وغوښته او خپلې چوکۍ ته لاړه، ښوونکي هېڅ هم ونه ویل ځکه چې ټول

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښوونکي زموږ له شوخۍ نه خبر و، ډېر ځل داسې شوي چې ښوونکی به راغی موږ به چوکۍ یوې ډډې ته کړې وې او په ټولګي کې به مو اتڼ کاوه.

ساعت ختم شو ښوونکی و وت او پېکۍ یو ځل بیا د تختې مخې ته ودرېده، لیک او پوسټ کارډ یې په لاس کې وو. موږ هیله درلوده چې په لیک کې به څه خبري پاتې وي، اوس به هغه ولولي، خو پېکۍ و ویل چې: بل څه په کې نشته ټيپر ته ورته یو زړه یې رسم کړی، دومره ډېر غشي په کې خښ دي لکه پوځیانو چې پرې "چاند ماري" کړې وي.

پېکۍ دا و ویل: لیک او پوسټ کارډ یې ټوټه، ټوټه کړل او له هماغه خپله پاکټه یې ورته تابوت جوړ کړ.

زموږ د ټولګي نجونو ته کله، کله همداسې محبت نامې راتلې خو ټولو ژمنه کړې وه چې د ایمرجنسي په اعلان به یې د ټولو په مخ کې لولي، بیا به یې ټوټه، ټوټه عاشق ته ورلیږي، خو د خدای فضل دی هېڅ عاشق به په لیک کې په ورکړي اخطار وفا نه کوله، نجونو به په خپل دې کار ویاړ کاوه، خو په هلکانو دا خبره ښه نه لګېده کله، کله به یې په ټوکه، ټوکه کې ویل چې نجونې دغه محبت نامې د کورنیو له غړو پټې په تشنابونو کې لولي، که خوند یې ورکړ، خو هماغسې په مینه ځواب ورکوي او که لیک یا شخصیت بې خونده وي، نو بیا یې په ټولګي کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ایمرجنسي کړي او کله، کله به یې د نجونو نه د هلکانو انتقام په بل ډول اخیسته، په خپله به یې ځانونو ته د نجوو له خوا لیکونه لیکل د ایمرجنسي تر عنوان لاندي به یې لوستل او بیا به یې د نجونو په ځېر ټوټه، ټوټه کول خو ډېرې نجونې د دوی پر دې چل خبرې وې.

ساعت پسې ساعت تېرېده خو ښانګه خاموشه وه د رخصتۍ زنګ و وهل شو، ښانګې ته مې کتل چې ماته، ماته له ټولګي و وته، زه هم کور ته لاړم.

سره د دې چې د ښانګې په یو دوه خبر نه شوم خو بیا هم له تېرې ورځې نه مې پرېشاني کمه وه ځکه چې د "ایمرجنسي" له شرمه بچ شوی وم.

بل سحر چې ټولګي ته لاړم ښانګه راغلې وه، زما د سلام سره یې ایله یو نظر راوکتل، د یو مرموز سرور احساس یې راکړ، په سپینه منګل یې راپریونې زلفې پورته واړولې او ځان یې د کتاب په لوستلو مشغول کړ، د ورځې په تقسیم اوقات کې جغرافیه هم لیکلې وه خو ښانګې په غلطۍ هم نه راکتل لومړي ساعتونه پای ته ورسېدل تفریح شوه. ښانګه وروستي کتار ته لاړه زرینې سره کېناسته نورې نجونې او هلکان بهر و وتل ما په ځان کې د وتلو تاب نه درلود، ناست پاتې شوم او ځان مې د فزیک د سوالونو په حلولو بوخت کړ، قلم مې په سپین کاغذ ګرځېده خو غوږ مې وروستي کتار ته و، زرینې ښانګې ته و ویل چې نن سبا مړاوې،

(c) ketabton.com: The Digital Library

مړاوي ښکارې کوم نوی باد خو به نه وي را الوتی، څانګې ورته په غلې او سنجیده لهجه و ویل په اسانه ژبه راته و وایه څه ویل غواړې.

زرینه ورته په خندا شوه په اوږه یې ورته لاس واچو او په نرمه او خوږه ژبه یې ورته و ویل: ښکلې څانګې بلکې زما خپلې څانګې، ولې خفه یې؟ ناروغه یې که کوم بد خبر دې اورېدلی؟ څانګه یوه شېبه غلې وه. داسې ښکارېده چې د هغې دا خاموشي به زما زړه هم خاموشه کړي، خو رښتیا ده چې تر ګل نازک انسان کله، کله کاڼي نه هم کلک شي، خبرې بندې شوې ځان مې لږ څه په ډ ډه کړ او د سترګو له کونجونو مې ورکتل، څانګې د زرینې سترګو ته وکتل قلم یې راواخیست سرپوخ یې ترې لرې کړ پر سپین چونه شوي دیوال یې ولیکل "ایمرجنسي."

څه، څه امیرجنسي!؟ اخر د دنیا سترګو ته هم ولیدې د دې په ځای چې ځان مې ستا په زلفو کې پټوه په کار وه چې ته مې چېرته پټه کړې وای، خو تر کومه به مې پټولې لمر خو په ګوته نه پټیږي خېر، دې ښاپیرک سرسه خو په وروسته ګورو، اوس په تخته یوازې خبرتیا لیکم "ایمرجنسي" زرینه ودرېده خو زما زړه ولوېده، بس قسمت مې مل ؤ، څانګې د لمنې له کونجه ونیوه او ورته یې و ویل: د خدای ومنه مه کوه داسې ولې مې شرموې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زرينه ببړته کېناسته او په شوخۍ سره يې څانګې ته و ويل ښه صاحبې چې راز په راز ساتې نو بيا ځان ولې خفه کوې، چا درته دومره پوخ دام کېښود چې له دواړو پښو په کې ونښتې، دا ماهر ښکاري دی څوک چې په هوا يې درته "ايمرجنسي" دام کېښود او ته يې ونيوې.

د زرينې پوښتنې داسې وې لکه چې: زه ملزم يم او د دعوې وکيلان زما د جرم د اثبات لپاره قاضي ته دليلونه وايي.

څانګه چپ وه، خو چې څو ځله زرينې ورته اوږه وسکونډله او په خوږه لهجه يې ترې پوښتنه وکړه، ما ورته د سترګو له کونجو ورکتل چې څانګې راته ګوته ونيوله، په زرينې مې هم يو سرسري نظر تېر کړ د غم او خوښۍ ګډ احساس يې په څېره کې وپرکېده.

دواړه څو شېبې غلې پاتې شوې، خو زرينې سکوت مات کړ دې صاحب خو کله د ښايست وجود نه مانه او کله به يې په مينه شک کاوه، واه، واه شيخي څه شوه او هغه فلسفې په کومه لاړې، بيا يې د څانګې لاس په خپلو لاسونو کې ونيوه ا و ترېنه يې پوښتنه وکړه، آيا تاته د هغه مينه منظوره ده؟ څانګه غلې وه او زما پر ژبه د دعا الفاظ ښوېدل، بس حالت مې داسې و لکه مجرم چې قاضي ته مخامخ ولاړ وي، يو خوا خوږه آزادي وي او بله خوا اعدام، خو خبره تر بلې نېټې

(c) ketabton.com: The Digital Library

وځنډېده د ښوونکي سلام د چاپېریال هغه خاموشي ماته کړه. چې د څانګې ځواب ته منتظره وه.

څانګه هم راپاڅېده او په خاموشو قدمونو خپل ځای ته راغله د زنګ په پرله پسې ټنګولو درسي ورځ پای ته ورسېده، د څانګې خاموش ځواب هیله من کړی وم، د رخصتۍ زنګ نه و هغه د حمزه بابا خبره د اسرافیل شپېلۍ وه روغ قیامت یې راوست له څانګې یې بېل کړم کورته لاړم، شپې لکه پیلوځي تېرېدې، سیزونکې وې خو زما د زړه په ژورو ګړنګونو کې یې خوږه نڅا کوله، سبا چې د ښوونځي پر دروازه ورننوتم زرینه راته له مخکې ولاړه وه.

ځان یې سنجیده کړ پر شونډو یې دومره موسکا خپره کړه چې ایله حساس یې کېده ویل یې خانه پرون له رخصتۍ وروسته څانګې ستا لیک راوښود دا د خبرو کوډې دې د همدې لپاره زده کړې وې چې په څانګه یې وکړې، که د الفاظ زور د محبت اثبات شي د بې زبانه مخلوق په مینه به څوک باور وکړي.

-زرینې دا د څو کتابونو ګرځول زما د پوزې پېزوان شو اور ولګه په ادب او فلسفه، زه خو یې په خوند مړوم، د کوډو په نظر مې په عمر نه دي ورکتلي، زرینه موسکۍ شوه خو دا ځل لږه ډېره، ویل یې غل مه نیسه چې غل به تا ونیسي کار دې هم کړی او په الفاظو کې سپرغۍ هم شیندې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

رښتيا يې ويل زه هم لږ جذباتي شوی وم، خو صرف په دې خبره چې زما مينه يې د خبرو استادي ګڼلې وه. دا ځل مې په نرمه لهجه ورته و ويل ګوره زرينې! خير دی هغه ليک به پر ځای پرېږدو ته زما د سترګو خاموش موسيقيت وګوره، آيا د ځانګې تصور په کې نه ناځي؟ توري غريبان به زما د زړه خبره څه وکړي، زما مينه سمندر او توري د کلال پيالې، څنګه به يې ظرفيت ولري.

زرينې په کړس، کړس وخندل ويل: ”زه مرم له غوچې ته بيا وايې چې غوچې“ نوره نه پوهېږم ځانګه دې د ځان په لور درکړه کړې ده پخوا راباندې ښه لګېدې، اوس راباندې بد لګې، خو څومره چې راباندې بد لګې هومره راباندې ښه هم لګې.

ورته ومې ويل د لفاظۍ تور په مالګوې او معما ته وايې هم درباندې اوس ښه لګم هم بد.

ويل پوخه استاده ماشوم مه جوړېږه ښه هم راباندې د ځانګې له مخه لګې او بد هم ما غوښتل چې خبره پرې بيخي بربنده کړم، خو شوخ يې راوکتل او په تګ، تګ کې يې و ويل: (عاقلان پی نقطه نگردند.(

زه هم ورپسې غلی، غلی د ټولګي په لور روان شوم، چې ننوتم سترګې مې د ځانګې چوکۍ ته وې لکه د بربښنا پړک يې په ځغلند ځلېدونکي نظر راوکتل او

(c) ketabton.com: The Digital Library

سترګې يې دوه مستې توتکۍ وبرېښېدې هغه توتکۍ چې د سرور په وزرونو له شنې څانګې والوزي، په ملاق ملاق تيرې شي خو د خوږې سندرې په څېر يو مرموز خوند د فضا په رګونو کې پرېږدي.

زه هم لاړم او په خپله چوکۍ کېناستم، د ټولګي نګران ښوونکی راننوت د تختې تر څنګ ودرېد او داسې يې خپله وينا پيل کړه.

ګرانو زده کوونکو! تاسو به خبر ياستئ چې کلنيو ازموينو ته مو ايله څو ورځې پاتې دي، سر له سبانه درسونه بند دي، بلکې له نن ورځې يې بند وګڼئ خو اداره هيله لري، چې غير حاضري به نه کوئ، استادان به هم راځي ستاسو مشکلات او ستونزې به هواروي، هڅه وکړئ چې وخت بېځايه تېر نه کړئ، هوښياران وايي چې (وخت لکه سره زر دی) ستاسو د برياليتوب په هيله مو په خدای سپارم، هو رښتيا د ازموينو د مهال وېش پاڼه د ادارې پر دېوال لګېدلې ده کتی يې شئ.

د استاد خبرو ورو، ورو زړه راتنګوه خو ښه وه خبرې يې په لنډو غوڅې کړې، د استاد له وتو سره سم د رخصتۍ زنګ وټنګېده د ليسې په انګړ کې شاګردان ډله، ډله د مهال وېش خواته روان وو او ځينو خو د مهال وېش کتل مناسب نه ګڼل ويل يې بيا به شي، په دومره خوښۍ سره له دروازې وتل لکه له بنده چې وځي، خو زما د قد مو سر او تال مات و، ځکه چې له دولسمه وروسته د څانګې ليدل

(c) ketabton.com: The Digital Library

راته يقيني نه ښکارېدل څانګه هم ماته ماته له زريني سره روانه وه.

د کور په خوا رهي شوم پښې مې پر مځکه وې خو فکرونه مې د شک او يقين په کش مکش و، کله به مې ويل چې له امتحانونو وروسته به مې بيا نظرونه د څانګې په وربښمين اوربل ونه زانګي بيا به مې ځان ته ډاډ ورکاوه، کېدای شي چې هغه د پوهنتون لپاره له کلي راشي او سره يو ځای په يوه څانګه کې داخله واخلو ټوله ورځ او شپه مې د ښکلې ماضي او شکمن مستقبل په سوچو کې تېره کړل،سبا چې ښوونځي ته لاړم څه شاګردان راغلي و او څه په راتلو کې و، څانګه هم راغله، د فزيک ښوونکی رانوت او له شاګردانو يې د هغوی د درسي ستونزو په اړه پوښتنه وکړه، ډېرو شاګردانو ويل لومړی تمرينونه اسان او وروستي ګران دي.

له پايه به د پيل په لور حرکت وکړو، خو څانګې د ټولو مخالفت وکړ ويل يې له پيله به د ستونزو هوارول ښه وي، زه که په الف پوهه نه شم د ”ب“ ګردان به راته بې ګټې وي، خو بله خوا بغير زما نه ټولو د څانګې مخالفت وکړ. استاد يوه شېبه غلی شو بيا يې د ټولګي د پرانستې دروازې له لارې د ليسې په منځ کې شنه چمن ته وکتل بيا يې شاګردانو ته مخ کړ او ورته وې ويل ستونزه به حل شي د غزن له کورنيو کارونو راته اندازه لګېدلې چې په فزيک کې هم تکړه دی، که څه

(c) ketabton.com: The Digital Library

مشکلات نه لري نو بیا دې غزن او ځانګه خپلې چوکۍ پورته کړي او د چمن په منځ کې د توت سیوري ته دې د ځانګې پوښتنو ته ځواب ورکړي او که کومه ستونزه رامنځ ته شوه، زه همدلته یم.

ماچي د استاد خبره واورېده پر دې خبره مې هیڅ فکر ونه کړ چې زه په وروستیو تمرینونو کې ستونزې لرم او که نه، ودرېدم چوکۍ ته مې لاس کړ او استاد ته مې و ویل زه تیار یم. استاد ځانګې ته هم و ویل چې خپله چوکۍ اوچته کړي او له ما سره چمن ته ووځي زه تر دروازې تللی وم چې شاته مې وکتل ځانګې هم خپله چوکۍ راخسته، زرینې ته مې هم پام ور واوښت په مانا خیزو موسکو سترګو یې زموږ پر خوا راکتل، ما او ځانګې د چمن د اونې سیوري ته مخامخ چوکۍ واچولې، هغې په رېږدېدلو ګوتو د فزیک د کتاب پاڼې اړولې خو هېڅ پوښتنه یې نه کوله، زما سترګې هم ښکته وې او د بڼو لاندې مې د هغې د مضطرب پېغلتوب ننداره کوله.

ما سترګې پورته کړې خو هغې لا لاندې کتل، بالاخره یې منورې تورې سترګې راپورته کړې سترګې مو سره وجنګېدې، بل راز کیفیت و، د لومړي ځل لپاره مې حواس له داسې تجربې سره مخ و، په تېره بانه یې لکه په شاتو لړلي غشي زما په زړه راخښېدل ځان راته لکه د افلاطون فلسفه له دې مادي نړۍ نه ماورا د

(c) ketabton.com: The Digital Library

ازل په لاهوتي سیمه کې ښکارېده چې دوه سترګې په کې لکه روښانه توري

ځلېدل وخت هم خپله مانا بېللې وه، داسې راته ښکارېدې لکه چې دا سترګې ما

لیدلي دي هغه زمان چې کاینات نه و.

خدایزده تر کومه به مو سترګې جنګولې وي خو د ځانګې بانه ښکته شول زه هم

څو شېبې غلی وم، زړه مې وغوښتل چې څه و وایم خو الفاظو ترتیب نه مونده

خو زړه مې ټینګ کړ او ورو غوندې مې ورته و ویل:

ځانګې باور لرې چې درسره مینه لرم؟ د هغې شونډې لکه د ګلورینې ځانګې په

رپېد و شوې ما احساس کاوه چې ساه یې لنډه، لنډه کېده، څو ځله یې ځان ځواب

ته جوړ کړ خو جرآت یې ملګرتیا ونه کړه کټ مټ هاغسې لکه وزر غوڅې

کوتره چې له برجه د پرواز اراده وکړي، ټیټه پورته شي خو پر ځای ناسته پاتې

شي، بالاخره په ډېره ستونزه یې دا جمله له خپلو ګلابي شونډو رابېله کړه:

)با، با، باور نه ایمان لرم.(

په دغه وخت کې یوې ابدي نېکبختۍ زما روح ته خوله ورکړه او یو نه

بیانېدونکی سرور یې زما په وجود کې له وېښتو نه تر پښو خپور کړ.

د چمن د غاړې ګلان په نرۍ هوا کې داسې رپېدل لکه زه او ځانګه، د اونې د

پاڼو جنګېدو نرۍ نغمه جوړوله لکه زما په خوشبختۍ چې لاسونه پړ کوي. له

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځانګې نه مې پوښتنه وکړه چې ولې دې له سندرو لاس واخیست؟ په ټیټو سترګو موسکۍ شوه ویل غزنه، وړاندې خو په ما الفاظ سندره کول، ستا مینې زه ټوله سندره، سندره کړم اوس خو کله، کله زه د خپلو سختو هډوکو او مادي بدن احساس هم نه کوم، بس لکه ستا د مینې له اهنګه چې جوړه یم، ما پخپلو سترګو واوره زه ټوله سندره، سندره یم.

ځانګې ته له اوله سندره وې د ستر شاعر سندره ستا سترګې لکه غېږې مریې الفاظ له ازله زما د زړه په ګنبد کې موزونې غزونې کوي.

زما له داسې خبرو سره به هغه د حیا په اوو پردو کې پټه شوه، د پښتنو مینه چې له سترګو الفاظو ته رسي همداسې کیفیت راځي، موږ خبرې هم کولې او د فزیک د کتاب پاڼې مو هم اړولې، په دې کار سره زموږ هڅه دا وه چې ځوک شک ونه کړي هغه مهال چې د ګلانو سیوري راګرځېدل موږ له ښوونځي راووتو او بېلتون په ببلو لارو د کورونو په خوا ولېږلو، زه په دې ورځ له ډېرې خوشالۍ نه په کایناتو کې نه ځایېدم نغمه، نغمه وم، لارې راته د رباب تارونه ښکارېدل، هر قدم یو مضراب و چې زما روح ته یې پرواز ورکاوه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کور ته ورسېدم کتابونه مې یوې خواته و وېشتل بېرته و وتم او ځان مې د زمرک دوی حجرې ته ورساوه، هغه هم راغلی و کتاب یې لوسته، کتاب مې وربند کړ ویل یې دا پر تا د چا وشوه، کله مې لوست ته هڅوې او کله مې کتاب بندوې د دې پر ځای چې د پوښتنې ځواب یې ورکړم اتڼ مې پیل کړ، هغه راته خندل او ما اتڼ کاوه او ځومره به چې زما په اتڼ کې جوش راته هومره د هغه خندا له واکه وته، تردې چې له خندا نه چپه پروت و او خپل تشي یې نیولي و، آخر له خندا نه ړنګ بنګ راپاڅېد او زه

یې ونیولم ما ځان نه ورکاوه، خو چې راته یې و ویل له خندا به مې مړ کړې پر ځای ودرېدم.

ویل یې ته خوبه که چا بیخي مجبور نه کړې په ډله کې دې هم اتڼ نه کاوه دا نن کومه هوا را الوتې، ورته مې و ویل اشنا ولې به اتڼ نه کوم نن خو ټول کاینات لکه د بنګو پیمانه اتڼ کوي. په خندا یې راته و ویل بنګو ته دې لکه چې لاس واچو ځواب مې ورکړ چې اشنا بنګ مې نه دي سکلي بلکې د تخیل په سیمه مې

(c) ketabton.com: The Digital Library

په جريبونو، بلکې په خرورنو بنګ ټوکېږي راته يې په استفهاميه انداز و ويل نو بيا؟

نو بيا دا چې در مې درخانۍ شوه، هغه خوشاله شو ويل ښه ده غزنه چې ستا د زړه درز کوشير وموند، خو ته هم اوس له ادم خانه کم نه يې خدايزده له کومې ځانګې نه دې شهباز جوړ کړی ؤ، څه چې ځو ښار ته د دې خوښۍ په تحفه کې به درته رباب واخلم، رښتيا هم بازار ته لاړو او رباب يې راته واخيست او بېرته د زمرک دوی حجرې ته راغلو راته يې و ويل زړګيه ما خو درسره کړې ژمنه پوره کړه، رباب دې زده کړ اوس ته ماته وايه چې ستا درخانۍ ځوک وه؟

-سمه ده اول به درته يوه نغمه وغږوم بيا به درته درخانۍ وښايم، هغه راسره ومنله او ما هم رباب په غېږ کې ونيو، غوږې مې ورتاو کړل او چې سر يې ونيو نو دا سندره مې په نغمه کې را واړوله:

داګېر چاپېر په غرونو راغله بارانونو ياره

ږلی وريږينه

مه څه دلته شپه وکړه پاتې شه باران دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

په نغمه کې دومره ګرم راغلم چې ځان او جهان مې هېر و .

یو وخت مې زمرک لاس ونیو او راته وې ویل ظالمه لږ خو ځان ته پام وکړه له جامو دې خولې څاڅي او د رباب دې هم کار وکړ که پرې ایښی مې وای نو یا خو دې د رباب تارونه شلول او یا د خپل زړه رګونه. ربښتیا دا سندره خو به څانګې هم ډېره زمزمه کوله زړه خو دې هلته ځاله نه ده جوړه کړې!؟

ورته مې وویل اشنا تا د خپلې پوښتنې ځواب خپله ومونده، هم څانګه زما درخانۍ ده.

واه غزنه! څه غرنی ګلاب دې انتخاب دی په هر تول پوره ده، هسې د فزیک استاد ته خو به دې هم دعا کړې وي. ومې پوښته چې هغه څنګه؟ راته یې وخندل ویل نن سحر یې څومره ښه موقعه درکړه، ما هم ورسره ومنله او د فزیک ښوونکي ته مې د دنیا او آخرت خوښي وغوښته.

زمرک راته و ویل: زه به د کتاب په کرښو کې ډوب شم اوس ستا او ستا د رباب خوښه آرام کوئ، او که د ماښام ډوډۍ ته ایسارېږي ناوخته و بخښنه مې ترې وغوښته او خپل کور ته لاړم.

بیا نو چې کله لیسې ته لاړم، کله به مې د څانګې سره په خوله خبري کولې او کله په سترګو، خو د ازموینو لپاره مو تیاري هم کوله.

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوه ورځ یې راته و ویل: غزنه! ایله څو ورځې پاتې دي زه خو به هر کال د اوړي په رخصتیو کې وطن ته تلم خو دا ځل مې زړه درزیږي هسي نه چې پلار مې د بیرته راتلو مخالفت وکړي.

ما ورته و ویل: مه ډارېږه! پلار به دې ولې مخالفت کوي ته خو دلته هم د خپل ورور سره وسېږې.

هغې یو سوړ اسویلی وکړ او وې ویل، دا خبره نه ده د لیسې په دوره کې هم د کلي خلکو زما د پلار په هکله پسپسک کاوه چې پېغله لور یې مکتب وایي! په کلي کې خو بي بي شي غټ ځادر په سر کړي خدای خبر چې پېښور کې څنګه ژوند تېروي؟ زموږ خلک بل راز دي هغوی وایي چې هلک هم پاکولتیي شي نو له اسلامه لاس وینځي او د نجونو لپاره خو د پوهنتون تصور هم نه شي کولای اخر پلار غریب به مې تر کومه په غوږونو کې مالوچ ګرځوي، غزنه زه خو ډېره پرېشانه یم خدایزدده څه به کیږي؟

د ځانګې خبرو خفه کړم، سترګې مي لمدې شوې له ځانه سره مې و ویل اخر تر کومه به موږ داسې یو، کله به زموږ د غرونو په جنګ ځپلو کنډرو کې د دړګیو پر ځای د علم څراغونه روښانه شي، خو بیا مې خپل ځان په کابو کې راوست او ځانګې ته مې داسې ډاډ ورکول پیل کړل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځانګې مه خفه کېږه، داسې به نه کېږي ستا پلار د ناوړه روایاتو خلاف بغاوت کړی دی، چي ستا د ښوونې روزنې دومره غم يې وخوړ خامخا به دې پوهنتون ته هم راپرېږدي. خو دا راته و وایه چي پوهنځی به کوم انتخابوې؟ ته و وایه ته به کوم پوهنځی انتخباوې؟ ما ورته و ویل زه خو ستا مینې د سندرو، خبرو او رباب سره اشنا کړم ادبیات به و وایم.

-که د زړه خبره درته وکړم زما هم ادبیات خوښ دي د ادبیاتو د ښوونکي دا خبره مې په زړه لګېدلې چې (ادب د ژوند تفسیر او د هغې د بدلون لپاره وسله او استدلال دی) زما همدغه هڅه ده چې ژبه او استدلال زده کړم چې په ټولنه کې کره او کوټه خبرې او روایتونه بېل شي نو بیا به بدلون هم امکان پېدا کړي ګنې ګمان مې نه شي چې زموږ د پرمختګ دا وړی شړی شي.

خو رښتیا دا راته و وایه چي رباب دې د څه لپاره زده کړ؟.

په موسکا مې ورته و ویل په رباب کې مې تا پسې ویر کاوه دا لنډۍ دې نه ده وربېدلې:

رباب زما په غېږ کې راکړه

زه مې د خپلې ځوانۍ ویر په کې کومه

(c) ketabton.com: The Digital Library

-غزنه اوس هم وير كوې؟

-نه اوس خوشاله يم.

-نو بيا ولې راته د وير لنډۍ وايې؟

-ښه غوږ شه بله درته وايم:

خداى دې زما د غيږ رباب كړه

چې اننګي دې لكه غوږ.ي تاوومه

لنډۍ مې و ويله خو سملاسي پرې پښېمانه شوم هېڅ نه شو كېدى اوبه له ورخه تېرې وې، څانګه له حيا نه لكه منه سره شوې وه ، اوږده بانه يې ښكته كړل او غلې شوه.

څو شېبې مانه هم د خبرو چل هېر شو خو بيا مې د لنډۍ د اغېزې د پټولو په نيت ورته و ويل: رښتيا له ازموينو وروسته به په لېسه كې د كانكوور كورسونه پيليږي، ته ورته ايساربږې او كه وطن ته به ځې؟.

خبرې يې پيل كړې خو په لهجه كې يې د لنډۍ نه د را پېدا شوې حيا رنګ محسوسېده. ويل يې نه ورور مې د ازموينو نېټه پلار ته لېږلې ده راځي به زه نه شم ايساربدې. البته كتابونه او نوټونه به له ځانه سره يوسم كه پلار مې د لوړو

(c) ketabton.com: The Digital Library

زده کړو لپاره قانع کړای شو تیاري به هم وکړم او کانکور ته به هم ځان راورسوم امتحانونه راغله او تېر شول د خدای فضل و، زه ځانګه او زمرک په ښو نمرو بریالي شو.

د نتایجو په ورځ مدیر صاحب ټول زده کوونکي په کتاب ودرول او وې ویل: (د دولسم ټولګي د زده کووکو لپاره مېلمستیا ترتیبوو، د لېسې ټولو شاګردانو ته بلنه ورکو، د بري لیکونو ورکړه او یوه سټېج ډرامګۍ د غونډې برخې دي. خو چای شربت او ځیني نور څه به هم وي، هیله من یم سبا به راتلل نه هېروئ. والسلام(

د مدیر صاحب په بلنه سبا ډېر شمېر شاګردان لیسې ته راغلي وو، بلکې د څو تنو ناکامانو او هغو شاګردانو سربېره، چي د سخت رقابت په پایله کې یې خپله نمره بایللې وه ټول راغلي و.

لومړی شاګردانو یوه ډرامګۍ سټیج کړه چې پر افغانستان د جنګ د ناوړه اغېزو ځغلنده ا نځور ګري یې کوله، بیا مدیر صاحب سټیج ته راغی، د لیسې پر کلنیو هڅو او کارونو یې رڼا واچوله بریالیو زده کوونکو ته یې بري لیکونه ورکړل او نور یې لیک او لوست ته وهڅول، بیا تفریح ته ورته فضا جوړه شوه د سټیج مخې ته هیڅوک نه و ملازمینو چای، شربت و وېشه وروسته اناونسر د سټیج شاته څرګند شو او د لاډسپیکر د مایک په ټنګولو یې د شاګردانو پام د ځان پر لور کړ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

وې ویل تاسو ټولو ته معلومه ده چې په داسې موقعو زمرک د خپل ځان سره رباب راوړي، داسې ښکاري چې نن به په وروستي ځل د هغه نغمې زموږ د لیسې له انګړه پورته شي ځکه چې هغه فارغ شو پوهنتون ته به ځي. په هر حال زموږ له ګوتو ووت، زه بلنه ورکوم هیله ده. چې په ارام ډول او د زړه په غوږونو به یې واورئ.(

په ستیج درئ غوړېدلې وه، اناونسر میک ورښکته کړ زمرک هم ورغی، رباب ته یې ګوته واچوله، داسې رباب یې وغږوه چې پخوا یې په لیسه کې نه و غږولی او ولې به یې نه غږوه په لیسه کې یې وروستی رباب و ټول استادان او زده کوونکي داسې غلي او حیران و لکه بتان، هغه بتان لکه چې یوه زمانه یې د دې رباب نغمو ته انتظار کړی وي.

اونو، بوټو او ګلانو ورسره لکه ماهر نڅاګر په منظم سر او تال رقص کاوه،وڅو په زړ پورې نغمې یې وغږولې او بیا یې رباب غږول بس کړل، ما یک ته یې خوله ورنزدې کړه او ویې ویل، درنو حاضرینو زما رباب خو مو ډېر اورېدلی، زما یوه ملګري اوس اوس رباب زده کړی، هغه به په دې وروستۍ غونډه کې د لومړي ځل لپاره رباب وغږوي. غزن ته بلنه ورکوم چې سټېج ته راشي زما د نوم په اورېدو د زده کوونکو تر منځ کونګوسې پیل شوې، یو تر بله یې ویل

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزن! غزن!؟ غزن او رباب؟ زمرک بیا بلنه راکړه جرات راته ګران و. خو د زمرک او نورو ټینګار اړ کړم چي یوه نغمه وغږوم.

هماغه نغمه:

دا ګېر چاپېر په غرونو راغله بارانونه یاره

ږلۍ وریږینه

مه ځه دلته شپه وکړه پاتې شه باران دی

چې له ستیجه راکوزیدم نغمه مې په ذهن کې کړنګېده او خورو وروحواسو مې ورسره د شاګردانو د لاسونو پړکا یو ځای کوله. له کومې خوا مې د زرینې آواز هم اورېده. چې ویې ویل: "ته خو په ساده کې تیله دار وختې" خو زما په هواره ځمکه پېښې ښوېدې بارانونه نه و راغلي خو چې د څانګې څنګ ته ورسېدم ښو پورې یې دوه سپینې ځلېدونکې اوښکې نښتې وې، تر ناوخته په لېسه کې وو. څانګې او زرینې راسره مخه ښه وکړه زما سترګې هم د څانګې په شان لمدې شوې.

په تلو، تلو کې څانګه لکه د ګلو لښته کږه شوه په سرو سترګو یې راوکتل، زما د نظر غېږ مریي لاسوو یې ډېره لمنه ونیوه، خو د بېلتون لاسونه ډېر زورور و، د

(c) ketabton.com: The Digital Library

زېړ لمر په وړانګو کې هغه یو زرینه مجسمه ښکارېده، زما نظرونو یې تر هغې پېښو ته ځان غورزوه چې پناه شوه.

زما څانګه د بېلتون سېلۍ یوړه، زما ښکلې څانګه زما ګلورینه څانګه، او زه! زه لکه خزان وهلې ونه پاتې شوم، د خوږو نغمو مرغۍ والوتې یوازې سپېرو سیلیو زما په وجود کې ویرونکی ساز غږاوه. زما سترګو څانګه بېللې وه، ټول کاینات راته نااميده جوارګر ښکارېدل، لکه چې قمار یې وهلی وي، لکه چې ښایست یې بېللی وي، لکه خپل ټول رنګ و نور یې چې له لاسه ورکړی وي، بېخي بل راز شوی وم د ژوندي لاش کلیمه راته د ډرامو او ناولونو یوه مړه اصطلاح ښکارېده، خو د څانګې له تلو وروسته وپوهېدم، چې ژوندی لاش هم وي.

د کانکور کورسونه هم پیل شول زه او زمرک هم ورتلو خو زما ذهن به لږ وخت په ټولګي کې او ډېر وخت بل ځای و. هغه ځای چې لامې د سر په سترګو نه و لیدلی، د څانګې په کلي کې به وم هغې ماته ایله همدومره ویلي و چې د سپین غره په لمنو کې وسېږي.

ما به په خیال کې څانګه جوړوله، غره ته به ځي، په نرۍ ملا به درانه منګي په سر وي شوخې غرنۍ نجونې به یې چېړي تنګوي به یې خو چې هغه به خاندي او که خفه به وي څانګه پوهېده چې غرونه مې خوښ دي، هغه به زما تصور

(c) ketabton.com: The Digital Library

چېرته، چېرته ګرځوي د بزرګۍ څوکې سرته به مې خېژوي، ابشارونه به رابانديې اوري، د نښترو په څانګو کې به راسره زانګي او د چينې اوبه به راباندي شيندي.

د کانکور کورس هم په ختمېدو شو وروستۍ ورځ وه له زرينې نه مې پوښتنه وکړه: څانګه نه ده راغلې له احواله يې خبره يې؟.

هغه خوشاله نه ښکارېده، زما له پوښتنې سره يې په څېره کې نور خپګان هم خپور شو، هغه پخوانۍ شوخي يې نه وه سر يې ټيټ کړ ويې ويل غزنه د ورور کور ته يې ورغلې وم، څانګه نه وه راغلې او د ورور په خبرو کې يې هم د هغې د راتلو د اميد توري نه وو، داسې نه ښکاري چې د څانګې کورنۍ به هغه لوړو زده کړو ته پرېږدي.

د زرينې خبرو په چرتونو کې لاهو کړم هوډ مې وکړ چې څانګې ته د زرينې له خوا يو ليک وليکم او موقعه يې هم وه، د ګرمۍ موسم و، بهر باران په ورېدو و، ټول شاګردان يې د ننداري لپاره برنډې ته وتلي و، ما ليک د زرينې له خوا پيل کړ دا دوه رنګي زما فطرت نه، بلکې مجبوريت و.

کليوالې جينۍ ته د هلک له خوا ليک ليکل، داسې جرم و چې د څانګې د مرګ سبب هم ګرځېدی شو نو ځکه مې د زرينې د نوم په تکيه دا کار کاوه، بيا هم ځان

(c) ketabton.com: The Digital Library

راته ښه نه ښکارېده خو له ځان سره مې و ویل زه خو دا کار په پټه نه کوم زرینه به هم خبروم ترې، لیک خو به هم هغه د ځانګې ورور ته سپاري، د لیک بل جواز مې دا ګاڼه چې د ځانګې پلار ته به هم څو خبرې ولیکم ګوندې ځانګه لوړو زده کړو ته پرېږدي.

یوه به مې جمله لیکله یو ځل به په فکرونو کې ډوبېدم لیک به مي نیم ته رسولی و چې باران زور واخیست زمرک له کړکۍ نه اواز راکړ وه غزنه دباندي راوځه ډېر ښکلی باران دی او باد خو ترې لکه د استاد مطرب پستې نغمې راوباسي.

ما ورته وویل اشنا بس ته ولاړ اوسه زما په ځای هم نغمې واوره زه نه شم دروتی.

ځواب یې راکړ راوځه ګنې زه درپسې درځم، پوه شوم چې نه یې مني برنډې ته ورووتم ریښتیا هم ښه شېبه وه، ونې بوټې یې په سندرو راوستي وو خو زما زړه له خپل نیمګړي لیک سره و څو شېبې ولاړ اوم ، بیا مې د زمرک زنې ته لاس وروړ او ورته مې و ویل ته له بارانه خوند اخله یوه ضروري لیکنه مې نیمګړې پاتې ده. بس چې پوره شي بېرته راوځم، ښه و راسره یې ومنله د تولګي په دروازه چي ورننوتم د سترګو په رپ کې مې حواس بدل شو د ځانګې د راتلو ورځ را په یاد شوه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ټولګي د شاګردانو شور او شوخي مې پر زړه راووربېده دا ځکه چې د ټولګي چت څو ځایه په څڅېدو و، خونه څانګه لکه لمده کوتره د لومړي ځل لپاره زموږ ټولګي ته راغلې وه او نه شوخې نجونې چترۍ په سر د کوټې ترچت لاندې ګرځېدې.

له ټولګي مي بېخې کرکه وشوه، که کتابونه او لیک مې نه وای خامخا به ترې بېرته وتلم خو چې چوکۍ ته ورسېدم لکه ټول چت چې راباندې پرېوتی وي هغه څه شوي و چې ما يې توقع هم نه لرله. په کتابونو مې کوټه څڅېدلې وه او نیمګړی لیک له منځه تللی و په رپاندو لاسونو مې کتابچې راواخیستې په مخامخ دېوال مې سترګې ولګېدې د څانګې لیک هماغسې تازه و "ایمرجنسي" وپوهېدم چې په لیسه کې پاتې کېدل بې ګټې، بلکې ستونزمن دي، غریو نیولی وم، حواس مې پوره په کنټرول کې نه و، ټول بدن مې لکه پاڼه په رپېدو و او په هر قدم مې د پرېوتو ویره وه، څانګه نه وه، خو سندرې يې زما په مغزو کې قیامت جوړ کړی و:

دا ګېر چاپېر په غرونو راغله بارانونه یاره

ږلی وریږینه

مه ځه دلته شپه وکړه پاتې شه باران دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

بالاخره د کانکور امتحان هم راورسېد ورمو کړ زه و زمرک ادبیاتو ته لاړو او زرینه رانه د طب په لور بېله شوه.

پووهنځي ته مې تلل پيل کړل، خو حالت مې له یوې ورځې نه بلې ته په خرابېدو و، ذهني تمرکز مې له لاسه ورکړی و، د استادانو درسونو ته مې پام او توجه نه شوه کولای، که استاد رانه سمدلاسه د خپل تشریح کړي درس پوښتنه کړې وای په ځواب کې به يې لکه بې حسه بت خاموش پاتې شوی وم، ایله یو تن استاد داسې و چې زما باغي پام به يې رام کاوه او هغه ځکه چې د مینې او ښکلا قدردان و ټول کاینات يې پر همدې محور ګرځول خو کله، کله به مې د هغه خبرو ته هم پام نه و، یوه ورځ زمرک د پوهنتون کانتین ته بوتلم او راته يې و ویل د ځانګې بېلتون لکه کمان په ملا کوږ کړې، هېرولی يې نه شې؟.

په حیرت سره مې ورته و ویل: ځانګه هېرول، ایله خو يې د یادولو وخت راغی، ایله خو وپوهېدم چې ځانګه څنګه وه او څوک وه؟.

زمرک راته و ویل محصل د ادب يې او ګرځوې د فلسفلې کتابونه ځکه خو دې دا حال دی آیا ځانګه وروستۍ جینۍ وه نورې کمې دي، (و وایه چې څومره مشتري درته پیدا کړم.(

مننه! خو ځنې ښایستونه له حساب کتاب نه بهر وي. لومړی هم وي او وروستي

(c) ketabton.com: The Digital Library

هم زما لپاره ځانګه همداسې ده بلکه دا چې هغې د پوهنتون ارمان درلود، داسې که هر غزن خپله ځانګه پرېږدي د بې وسۍ دا ګراف به خورا لوړ لاړ شي.

عجیبه ده زموږ خلک د زوی د زده کړو لپاره د پلار نیکه هډوکي پلوري، مځکې خرڅوي خو د لور تعلیم شرم ګڼي او ځیني خو مې داسې هم لیدلي چې د زده کړې لومړی ګام د کفر په لور ګڼي زه بیخي حېران یم دا خلک به کله له تعلیم سره اشنا کیږي او د حافظې پر تخته به کله دا جمله لیکي چې ښځه هم انسان دی، خو زمرکه زما دا استدلال عام دی په خاص ډول هغه زما معشوقه ده، مین یم پرې هجران یې اور دی سیځي مې ایره کوي مې او بیا زه خو مجبور یم د خپل تقدیر او فطرت په لاسونو کې ګیر یم، د خوشال خان بابا دا شعر سمه خبره لري:

زه خو شرابي یم شېخه څه راسره جنګ کړې

برخې ازلي دي کاشکې ما د ځان په رنګ کړې

له دې وروسته زمرک هېڅ ونه ویل، څو شېبې غلی و، بیا یې ساعت ته وکتل ویل یې ټولګي ته د تلو وخت دی وربه شو ما هم ورسره خوښه کړه کانتین والا ته مو پیسې ورکړې او د ټولګي په لور مو مخه کړه.

سبا چې زمرک ولیدم بیا یې کانتین ته بوتلم ویل یې څه مې درته راوړي ومې

(c) ketabton.com: The Digital Library

پوښته چې څه دي؟ ویل یې که درته یاد وي ما په سوات کې درته د چا نوم اخیستی و، نومونه خو ډېر و خو یو په کې د یاد ساتلو وړ نوم و، مالا غور کاوه چې راته یې وویل: بس دی په حافظه زور اچول درته ښه نه دي دا یې وویل: او له یوې کاغذي خلطې یې د خوشال خان خټک دیوان راوویست، ښایي تا دا کتاب لوستی وي خو زه یې درته ډالۍ کوم ویې لوله ساعت به دې ورسره تېر شي. زه هم په دې ډالۍ خوښ شوم، کتاب مې ترې واخیست او د کانتین نه و وتو.

بله ورځ زمرک په یوه خالي ساعت کې راته و ویل څنګه و خوشال بابا؟.

زه لږ غلی شوم ورته مې و ویل: ځانګې، ځانګې و، د هغه باز او شاهین پر سپین غره وزرې راکاږي د ځانګې پر وطن، په ځلانده توره کې یې هم د ځانګې ځېره ښکاري، څه به درته وایم د خوشال دیوان دزړه د مینې لپاره غوږ لرګی دی لامې پسې اور تازه کوي خو د ټولو نه ښه خبره چې خوشال بابا کړې ده هغه دا چې:

هر چي خوږ د ښکلي مخ په مینه نه وي

د جهان په مخ اوده راغی اوده لاړ

زمرک وخندل ویل یې په خوب کې هم سړی د ښکلي مخ په مینه خوږېدی شي(په تورو، تورو شپو کې زه رنګین خوبونه وینمه) ته مې نه ګورې چې په لیلیه کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

سحر له خوبه راپاڅم سترګې مې لمدې وې همدغه اوښکې وې. دا د مينې يو مکتب دی چې سر لاري يې د سلطان محود لټان دي.

هغه دا خبره وکړه خو چې ماته يې پام شو په بله دنيا کې ورته ښکاره شوم راغی تر څنګه مې کېناست زما لاس يې په خپل لاس کې ونيو ويل يې ولې زما په کومه خبره خفه شوې؟ ما ورته وويل تا د اوښکو يادونه وکړه د معشوقې بېلتون هم عجيبه وي د اوږده انقلاب غميزو ته لکه غر ولاړم وم خو بېګاه مې اوښکې وڅڅېدې په څانګې پسې، خو خفه پرې نه يم اوښکې زما د مادي وجود برخه ده، څومره يې چې له لاسه ورکوم هومره مې ورسره روح پياوړی کيږي.

زمرک راته و ويل زموږ نړۍ مادي ده، دلته به د مادي وجود هم قدر کوې زما طبيعت بحث ته نه و برابر، نو ځکه مې ورته و ويل ستا خبره سمه ده، خو هغه په موسکا کې راته و ويل، لکه چې دې خبرې مې فلسفيانه رنګ درلود، ځکه دې خوښه کړه. يوازې همدومره مې ورته وويل چې کېدی شي، دواړه موسکي شو او ليليې ته لاړو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لیلیې ته به زه او زمرک ډېر ځله یو ځای تلو. یوه ورځ یې راته و ویل غزنه ډېر بدل شوې، دومره بدل شوې چې اوس دې زه هم نه شم بدلولی، خو یو بدلون درکې رانغې او هغه د بدخشان د تصویر سره مینه ده، په لېسه کې دې هم پر کتاب لګولی و او اوس په پوهنتون کې دې هم په کتاب لګولی دی، ومې پوښته چې ګنې دا ښه نه دی ویل یې ښه دی، خو ډېره به ښه وای که د کومې پښتنې سیمې انځور دې پر کتاب لګولی وای.

ما ورته و ویل چې: ما د افغانستان ډېرې سیمې لیدلې، بدخشان لا پاتې دی بس په انځورونو یې مینه ماتوم، ته خو تعلیم یافته یې سترګور یې داسې خبرې دې د وینا راښکون کموي. که افغانستان باغ بولې، ګلان به یې خامخا اقوام وي، بله دا چې د باغ ښادي هم یوه وي او غم یې هم، په سپرلي کې وغوړیږي او په خزان کې مړاوي شي، یو سرحد ترې تاو وي او له یوې ویالې اوبه سکي که د هر ګل رنګ

(c) ketabton.com: The Digital Library

بوی بدل دی، نو دغه بدلون او تغییر هم د نورو ګلانو وجود ورکړی، که یوازې په صحرا کې وې له چا سره به یې ځان پرتله کاوه ښنګه به یې د پېغلې په اوربل زنګل او ښنګه به شملې ته خاته، زمرکه په یو ګل نه پسرلی کیږي.

ځکه خوشال بابا وايي:

د سحر باده ګزر په چمن بیا کړه

په چمن کې رنګا رنګ ګلونه واکړه

زمرکه ستا نشنلزم غېر فطري دی او چې غیر فطري دی د ګتې پر ځای به تاوان ولري.

زمرک موسکی شو، ویې ویل: زما نشنلزم غېر فطري صحیح، فطري خو ته هم منې؟ ما ورته و ویل: د قام مینه په لاشعور کې ده نسل په نسل راځي، د قام هومره لرغونتوب لري که په "وحي" پرېکړه کوي. محمد"ص" ویاړي چې قریش دی او که په عقل یې فیصله کوي افلاطون ویاړي چې یونانی دی زه هم مسلمان انسان یم، همداسې یم که پښتون خوښوم له بله قامه به نفرت ولې کوم. بس همدومره قام خوښوم چې بدخشان مې خوښ دی له ننګرهار سره عشق لرم.

زمرک پوښتنه وکړه او که یو قام پر بل تېری وکړي ظالم قام باید ختم نشي؟ نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمرکه په قام کې ځوانان، سپین ږیري، ماشومان، ښځې، بلکې په رحمونو کې ویده ماشومان هم راځي. د ټولو تېرى کول د فطرت قانون نه دى، که بېځایه تېرى کوي هغه به د یو مقصد لپاره راغونډ شوي اشخاص وي، هغوى سره جګړه په کار ده د یوه هېواد د دننه د قامونو جنګ یو فطري او رېښتونى عمل نه، بلکې د سیاسي جادوګرو سیاسي کوډې دي زمرک راته و ویل ته خو بدلون نه منې، خو ما دې دا استدلال د زړه له تله ومانه.

زمرکه زه انسان یم کانى نه یم هره شېبه بدلېږم د کایناتو بدلون منم، خو د خیر بدلون نه منم، ځکه چې خیر مینه ده ا و مینه زما ځانګه ده.

ورځې تېرېدې خو خپله معشوقه مې لکه ځانګې، ځانګې ارغوان د زړه له درزه لاپسې په غځېدو او خورېدو وه. د رباب په تارونو او د فلسفې په کرښو کې مې ځان ورکول خپله مشغولا جوړوله، خو ځاى یې نه راکاوه بیخي هغسې لکه چې سیندونه مړه جسدونه له تله سرته ولي. له یوې ورځې نه مې بلې ته ذهني فشار او د غړو سستوالى په ډېرېدو شو، خوب او خوراک مې بېخي کم شو. بس همدې غم خوړم چې د زړه مېوه داره ځانګه مې د بېلتون سیلۍ یوړه، په دماغو مې څه چل کېده، د بدن په بېلا بېلو برخو کې مې دردونه پیدا شول، ساه مې بنده، بنده کېده،

(c) ketabton.com: The Digital Library

بالاخره د کتې یې کړم، خو له خیاله مې نه وته د خاطر دا مصرعه به ډېره رایادېده چې (زما د واړه عمر کار دې وکړ) خبره ډاکټرانو، معایناتو، عکسونو، علاجونو او دواګانو ته ورسېده، بس هغه خبره وه چې:

هلک مین شو رنګ یې زېړ شو

مورې یې زیړي بابا ته وړي چې روغ به شینه

یوه ورځ زمرک سره هغه ډاکتر ته لاړم چې له پیله مو غوره کړی و. څه نا څه مې ورته حالت څرګند شوی و، معاینه یې کړم، زړې نسخې یې په غور وکتې، نوي درمل یې راته ولیکل ماته یې مخ کړ او راته یې و ویل په ذهن دې ډېر بوج دې ویې غورزوه ډېر فکر مه کوه.

زه ورته موسکی شوم نور مې ورته هېڅ ونه ویل، له ځان سره مې ویل! څنګه له سوچونو فکرونو ځان وژغورم د دې نیلي واګې اوس زما له ګوتو وتې دي ګورو به چې چېرته ترې پرېوځم.

ډاکتر زمرک ته ورمخ کړ او ویې پوښته ته د غزن څه یې؟

-ډاکتر صاحب له دېرو کلونو راهیسې مې نزدې ملګری دی. ډاکتر سر وخوزوه په لاسونو یې خپلې عینکې سمې کړې او له زمرکه یې دویمه پوښتنه وکړه (د

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزن شوقونه څه دي؟) هغه ورته و ویل ډاکټر صاحب اوس خو يې همدغه يو شوق دی سوچونه کول، ډاکټر وخندل او وې ویل له دې شوقه وړاندې يې د څه شوق درلود؟.

-ډاکټر صاحب وړاندې له دې يې کتاب، رباب او غرونو سره شوق و او يو بل زورور شوق يې هم درلود. ډاکټر و ویل: زه وپوهېدم، د کورنۍ له غړو سره يې خبرې وکړه ته يې نږدې ملګری يې ښه به همدا وي چې د رباب او کتاب سره دوه په دوه د کومې غرنۍ سيمې سيل ته لاړ شئ ګوندې دا تجربه يې په روغتيا ګټوره اغېزه وکړي.

له کلينکه راووتو زمرک همدا ټينګار کاوه چې سيل ته به ځو زه او ته خو ډېر تللي يو خو دا ځل تلل ډېر اهميت لري، ستا د درملو هومره اهميت. ما ورته و ویل: هر څه بې ګټې دي ځانګه نه شته له هرې منظرې نه ساه وتلې ده. په کوم ځيز به مې له ځانګې لرې باسې چې په هر ځيز کې ځانګه وي، د روغتون تنګه کوټه وي او که د بزرګې ځوکې لمنه، دواړه به راته يو راز وي، په دې خبره مې زمرک موسکی شو ویل يې بزرګه ځوکه بزرګه ځوکه ده، خامخا د چا د کلي هوا ګاني پرې لګي.

دې خبرې او شاعرانه استدلال بلا خوند راکړ، لاځوابه يې کړم پر شونډو مې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډېرې ورځې پس تته موسکا خپره شوه.

زمرک چې زما پر شوډو موسکا ولیده په څېره کې یې د خوښۍ احساس وځلېد، پوه شو چې خبره مې ورسره ومنله، یو لاس یې زما پر ولې کېښود او بل یې هوا ته پورته کړ له خوښۍ نه یې چغه کړه دغسې دا ادا دې ښه وه، دا عادت دی د ادم خان نه و، زما د ملګري غزن غوندې پرېکړه دې وکړه، بیا سره بېل شو او کورونو ته لاړو. مشران او د کور غړي مې د ډاکټر له وینا نه خبر کړل، ټولو دا خبره خوښه کړه، د اړتیا وړ څیزونه مې د سفر په بکس کې واچول مازیګر تېر دروازه وټکېده، چې پته ولګېده زمرک و، ور ووتم له ستړي مشي وروسته مې بلنه ورکړه چې په بېټک کې کېنو، بخښنه یې وغوښته ویل یې په کور کې مې خبره وکړه ځم تیاری کوم سبا سحر به د ګاډۍ سره درته د کور مخې ته ولاړ یم. ما ورته و ویل زه خو به تیار یم، خو دا راته و وایه چې ځو به چېرته؟ هغه په خندا شو ویل یې د ځای انتخاب خو مو پخوا کړی و، د رباب له ترنګه خو څه جوړ نه شو، اوس به دربانډې د ”میاعلي صاحب“ د ځنځیرونو شرنګا اورم او یا به د سپین غره د بزرګې څوکې لمن نیسو ګوندې کرامت یې دربانډي کار وکړي، په دې خبره یې خندا راوسته او ورسره مې ومنله.

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپه تېره شوه، سحر شو رښتيا هم زمرک د ګاډۍ سره راغی او ننګرهار ته د تلو په نيت روان شو، زمرک راته و ويل په "تورخم" نه اوړو، چې د غرونو ننداره مو موخه ده ولې په تيراه لاړ نه شو لارې يې ستونزمنې دي، خو ځه خير دی کچرې شته ما ورته د ټوکې په انداز و ويل که کچرې نه وي نو بيا، ويې خندل ويل يې ما هم د ډېرو غرونو لوړې ژورې له پښو ويستي، غم مه کوه په شادۍ پر غره اړوم، د ګاډۍ د اسپې د موزونو قدمونو د ښکالو د سر او تال په خوند کې د موټرو اډې ته ورسېدو، سيټ مو ونيو څو شېبې پس موټر حرکت وکړ، لږ وخت پس فلاينګ کوچ موټر د خړ خيبر په کږ لېچونو کې روان و، زمرک مې د خيال لړۍ غوڅه کړه او راته يې و ويل: خيبر هم د نګ غرونه لري، خو کاش چې د سوات په غرونو په څېر شنه وای، ما ورته و ويل ګرانه به وي، چې د سوات غرونه له خيبره غوره وګڼم، فطرت بايد زموږ ټولې جذباتي، تخيلي، روغتيايي، روايتي او ان روحاني غوښتنې پوره کړي، خيبر په خپل ځای پوره اهميت لري، د دې په تورو کاڼو کې چې د لرغونو فاتحينو د ښوېدلو نيليو د نالونو کوم نقشونه پاتې دي د نړۍ مورخينو ته د هلال حيثيت لري، هغه هلال چې د ماضي د ماښامونو لاره ورته معلومه ده، خيبر د يو ستر قامي روايت امين دی او اوس خو په دې غرونو کې د ستر حمزه سندرې هم غزونې کوي، خو ته به وايې چې ما د

(c) ketabton.com: The Digital Library

سوات او خیبر ښکلايزه پرتله کوله که داسې وي، نو زه د سوات ښايست هم له خيبره ډېر نه ګڼم، د کشمير رنګي سوات شوخ شينوالی د جمال تږي ذوقونه تازه کوي، دلته هيبت، لوړتيا او ټينګوالی د جمال تږي ذوقونه اوبه کوي او روح د حېرت په وزرو د يو نامعلوم ښايست په لور په پرواز راولي، زمرک موسکی شو ويل يې سمه ده زه پوهېږم چې هسې په نوم د ادبياتو محصل يې ګڼې ګړه وړه دې د فلسفيانو په شان دي.

-ما څه ويلي دي هغه څه مې چې زړه ته راځي، د مدلل بيان هڅه يې کوم نوره ستا خوښه، چې هر نوم راباندي ږدې ماته منظور دی. زمرک په خندا شو ويل که دغه راز څو مناظرې مو وکړې انشاءالله زما کار به هم وکړې چېرته د غره په سر به ناست يم لاسونه به لېونيانو غوندي اچوم او وايم به (من مست و تو ديوانه، ما راکه بردخانه) هسې به ځينو شاګردانو دري درس ته غوږ نه نيو، ګوره چې ما ورته غوږ نيولی و د ښوونکي دا خبره مې څومره په ځای وکړه ما ورته په موسکا و ويل دا الزام خو دې ېېرته واخله چې چا دري ته غوږ نه نيوه، د ړومبۍ خبرې غوندي دي دويمه هم بنسټ نه لري کومه منظومه خبره چې تاوکړه هغه د مولانا جلال الدين بلخي ده. زمرک په کړس، کړس وخندل ويل يې خبره د مستۍ وه، جذباتي غوندې شوم بخښنه غواړم، خو ته هم له دې معما، معما خبرو نه تېر

(c) ketabton.com: The Digital Library

شه، هغه اوزي وګوره څنګه آوازونه کوي دا راته و وايه، چې د خيبر او پېښور د اوزو د آوازونو تر منځ څه توپير دی.

په دې خبره ما هم غلي، غلي وخندل، دا ځواب به هم په فلسفه کې ګورو، د ډاروين په کتابونو کې به يې ګورو چې د غره او هوارې ځاروي په کومو برخو کې توپير لري و ولې يې لري. ښه په دې نه پوهېږې خو که درته و وايم چې ښارئ او غرنۍ جينۍ څه فرق لري نو تر سبا به هم ستا د ښکلا پېژندني ليکچر خاتمه ونه مومي، په دې خبره زما د وجود نابلده خوشالي والوته، بيا ځانګه رايادده شوه. هغه هم د خپلې خبرې پر اغېز وپوهېد، غلی شو زه هم په فکرونو کې ډوب شوم په دې کې کلنډر غړ وکړ (علي مسجد والا) موږ دواړه هم رانيغ شو موټر ودرېده، خپل بکسونه مو کوز کړل او د تيرا موټر ته وختو د لوړ ژورو، شنو غرونو او خړو خوړونو له ننداره وروسته د تيرا غرنۍ سيمې ته ورسېدو، د پښتنو د قامي رواياتو په کتاب کې د روايتي ژوند په زړه پورې پاڼه وه. زما ننداره نيمګړې ننداره بللې شئ ځکه چې زه د زمان او مکان له پنجرو ډېر زر وتم، کله به ماضي ته تللې وم د ځانګې سره به مې خبرې کولې او کله به په راتلونکي وخت کې د ځانګې سره د يو نااليدلي غره د سپينې چينې پر غاړه ناست وم، هغې به غلې سندره ويله او ما به ورته د نغمو مترنمې جامې جوړولې، تيراه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته په رسېدو مو یو زلمی ولید، پر لاره یې د راډیو سندرې اورېدې د پاخه عمر یو سړی پرې راډیو بنده کړه ورته یې و ویل په لارو کې سندرې اورېدل د پښتنو روایت نه دی، زمرک راته و ویل دلته خو ژوند گران دی پر سندرو هم قدغن دی، ما ورته وویل ښه قدغن دی غوږ شه ټول چاپېریال سندره، سندره دی، د مرغانو اواز، د روانو اوبو آواز، د ونو د پاڼو آواز بس لکه د رباب د بېلا بېلو تارونو بېل آوازونه چې یوه نغمه جوړوي، غوږ شه څومره موزونیت او موسیقیت لري لکه د ځانگې د گلورینو پایپو د ښکالو سر او تال، په داسي حال کې د راډیو سندره داسې ده لکه په حلوا کې اغزي. زمرک په خندا شو ویل یې تا رښتیا ویل ته په هر څه کې د ځانگې د ښایست اجزا گورې، خو د راډیو بندول داسي هنري جواز، بلکې روایتي بندیز نه لري لکه ته یې چې وایې، ما هم ورسره د سر په خوځولو او د شونډو په موسکا ومنله ، پر لاره روان و یو خوا بل خوا مو کلا گانو ته کتل چې لوړ، لوړ خونړي برجونه یې لرل داسې ښکارېده لکه د دې کلا گانو تر منځ چې هېڅ اړیکي نه وي، خو د سپینو کوترو سیلونه له یوه برجه الوتل او پر بل کېناستل اخر مو یو ځوان ته و ویل چې موږ سیلاني یو ویل یې هیڅ غم مه کوئ، زما مېلمانه یاست. زېړ مازیگر و، په غرونو وروستۍ وړانگې خورې وې داسې ښکارېدل لکه د سیمې نه چې زرین دیوالونه تاو شوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

وي، یو ډله نجونې له ګودره را روانې وې چې زموږ خواته راورسېدې د ګرېوان روپیو او د لمن پاولیو یې نغمه خپروله، زموږ میزبان سره ټوپک و، زمرک ترې پوښتنه وکړه. چې ولې ټوپک ګرځوې ویل یې دا د سړیو ګاڼه ده، ماښام حجرې ته لاړو ښه ډوډۍ یې راباندي وخوړه، د لمانځه لپاره ټول حجره پاڅېده زموږ زړه و او که نه، خو اودسونه مو وکړل او پر لمانځه ودرېدو، بېرته چې حجرې ته راغلو یو نوي زلمي د تېراه د مېلمه پالنې خبرې کولې، زمرک ماته په شوخو سترګو وکتل بیا یې هغه زلمي ته مخ کړ ویل یې موږ ستاسو مېلمانه یو سندرې اورېدل غواړو، هغه موسکی شو او غږ یې کړ سپین ګله! مېلمانه سندرې غواړي. سپین ګل اواز ورکړ لږ صبر وکړه څه ګورو چې سپین ګل د چرسو چیلم ته ناست و غټې، غټې بریت او له جلاله ډکه څېره یې لرله سرې سترګې یې زموږ پر لور را واړولې او ویې ویل تاسو سندرې اورئ؟ ما ته هغه د لارې راډیو رایاده شوه او د سپین ګل سرې سترګې راته مخامخ وې. زړه راته و ویل ورته و وایه چې: نه نه موږ سندرې نه غواړو، خو چا آواز ورکړ هو همدوی و ویل، ښه ده نن به ښه آوازونه درباندي واورم، خو کارتوس نه شته زه یې راوړم تاسو دا کړکۍ بندې کړئ، غږ تر لرې لاړ نه شي، ځوان و وت زمرک له بله کټه راغی ما سره کېناسته ویل یې لکه، چې مرګ مو راغی، ما ورته و ویل مازیګر دې ونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

لیدل چې هغه لاروی یې د راډیو له غږولو منع کړ، دوی به البته زموږ دا غوښتنه د ځان سپکاوی ګڼلی وي.

دواړه ښه وېرېدلې و، زمرک راته په غریو نیولي غږ و ویل: اجل مو دلته راورسولو، موږ په همدې سوچونو کې و چې هماغه سور سترګی ځوان راننوت ټیپ ریکارډر ورسره و خو لکه ناوې یې د راز، راز ټوټو په پوخ کې نغښتی ویې ویل اول زموږ د وطن سندره واورئ:

په سر یې واورې وروي په ببخ ګلونه دي

لاړ شه د تېراه په غرونو باران وریږي

سره له دې چې زمرک وېرولی وم خو په سندره کې ډوب شوم او دا ځکه چې په سندره کې غرونه او باران و، زه یې ټولګي ته رسولی وم او په غلي او ورو آواز مې د ښانګې له خولې دا سندره اورېده:

دا ګېر چاپیر په غرونو راغله بارانونه یاره

ږلۍ وریږینه

مه ځه دلته شپه وکړه پاتې شه باران دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه لا په سوچونو کې ډوب وم چې زمرک مې پر ولي لاس کېښود ویل یې ته خیال پلو وهې څه به کیږي د کارتوسو آواز، کړکۍ بندول، څه خو شته هغه دا خبرې کولې چې د ټیپ آواز خراب شو، سپین ګل بند کړ مسالې یې ترې راو وېستې په اور یې کېښودې او موږ ته یې رامخ کړ ویل یې مېلمنو خپه نشئ دوکانه بند و نوي کارتوس پیدا نه شو دا زاړه به په اور ګرم کړو، ما او زمرک یو بل ته وکتل او موسکي شو زمرک ورته و ویل تاسو دې ته کارتوس وایې؟ هغه وخندل ویل یې ولې تاسو یې کارتوس نه بولی؟ زمرک ورته و ویل نه د ننګرهار خلک یې (مسالې، بېټرۍ یا بالتۍ) بولي په پېښور کې ورته سیلونه وایي حجره کې ناستو خلکو ته دا نومونه عجیبه و. ویې خندل زمرک ورته و ویل تاسو زموږ نومونو پوري وخندل، خو ستاسو نوم موږ ژړا ته راوستي و، هغه ځوان ترې په خپله لهجه پوښتنه وکړه چې هغه څنګه؟ زمرک ورته و ویل موږ کارتوس د ټوپک ګولۍ ته وایو، ورته یې د مازیګر له راډیو خبره پیل کړه او بیا یې د حجرې او کارتوس ټوله کیسه ورته هغسې وکړه څنګه یې چې احساس کړې وه، د کیسې په ختمدېو په حجره کې داسې یوه زوروره خندا خپره شوه چې تر اوسه راته یاده ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپه مو تېره کړه او سبا پیاده د ننګرهار په لور روان شو په رښتیا هم د غرونو لارې ستونزمنې وې. په ځینو ځایونو کې خو به مې د سترړیا له کبله پښې په رپېږدېدو شوې، څو شېبې به مو دمه وکړه، بیا به روان شو، زمرک ډېر راته و ویل چې کچره به کرایه کړو. ما ورته و ویل دومره لا پاتې نه یم، که بیخي درته پرېوتم بیا مي څه غم کوه اوس به په دمه، دمه ځو سیل او چکر خو وایې همدې ته له غره واوړېدو موټر مو کرایه کړ له پچیره واوښتو او ځانونه مو د سپین غره لمنو ته ورسول. سپین غر ځکه ورته وایي چې لوړې څوکې یې تل په واورو سپینې وي، یوازي سږ کال دغه څوکې د وچ کالی له کبله بې واورو وې.

مازیګر، مازیګر یوه کلي ته ورسېدو د لمر سترګه د یوې شنې څوکې په نښترو کې داسې ښکارېده لکه ناوې چې شین شال پر مخ هوار کړی وي او زرینه ټیکه یې له حیا ډکې پلوشې شیندي شپانه شپېلۍ په لاس د خپلو رمو سره د آبادۍ په خوا را روان و، د وړو، وړو ورکیو د پښو ترپکې او د غرنیو ویالو نغمې یو ځای کېدې د تنورو په پیروزئي لوګیو کې تاویدې، له هسکو څوکو یې خولې اخیستې او په نامعلوم لوري یې خاموش پراونه وهل.

ښکلی کلی ؤ، دومره ښکلی چې ننداري مخکې تلو ته نه پرېښودو، زمرک ته مې

(c) ketabton.com: The Digital Library

و ویل چې شپه به همدلته کوو خو یوه خبره واوره چې دلته به د څانګې یادونه راته نه کوې، کېدی شي څوک یې وپېژني دا غرني پښتانه دي، په تبرونو به مو داسې میده کړي لکه وچ لرګي، بله دا چې د څانګې یادونه به ما هم له کومه ګړنګه وغورزوي، هغه راسره په ورین تندي ومنله. د یو سپین سندریز خوړ په غاړه پر یوه شنه جلګه کېناستو د خوړ له شونډو پسته غرنۍ سندره پورته کېده او باد ورته په مینه، مینه د څېړیو شنې پاڼې نڅولې.

هغه مهال چې شنې صحرانۍ کوترې جوړه جوړه خپلو ځالو ته ستنېدې یوه زلمي پر موږ سلام واچو، موږ هم غبرګ وعلیکم السلام و ویل، زلمي هم لکه د خپلې سمسورې سیمې هوا په نرمه ژبه خبرې پیل کړې، ویل یې مېلمانه ښکارئ، له کومې خوا مو پېښه کړې ده؟.

زمرک ورته و ویل د همدې ننګرهار یو، سیل لپاره راغلي یو، خو دلته پېژندګلو نه لرو.

غرني ځوان وخندل ویل یې دا د سپین غره د لمنو ننګرهار دی، دا د هر افغان وطن دی، پښتون وي، پارسي وان وي او که نورستاني، پورې غره کې یو ځای دی، "توره بوړه" یې بولي. کله چې سره کاپر راغله د ننګرهار د مجاهدینو لوی مرکز همدلته و. د هر ځای او هر قام خلک په کې و. ډېر یې د همدې ځای شول.

(c) ketabton.com: The Digital Library

له خوږ سره نژدې هديرې ته يې لاس ونيو، يوه ډېره لويه هديره وه، دا د شهيدانو هديره ده زموږ مېړمنې او نجونې چې له خدايه خپل مرادونه غواړي، همدې هديرې ته ورځي او هغه دسمالونه ورته جنډه کوي چې په خپلو ګوتو يې پرې کښيدې کښلي وي او غرني ګلونه يې پرې جوړ کړي وي، چې د جنګ په کلونو کې د ټول افغانستان نه راغلي مجاهدين مو وخت بې وخته پاللى شو، اوس خو که هېڅ نه وي نه سره کاپړ په وطن کې شته او نه په دې لمنو کې جنګ شته، تاسو زما مېلمانه ياست ځئ چې حجرې ته ځو ما ورته و ويل سمه ده خو ځو شېبې به همدلته کېنو، هغه هم ومنله د ماښام تيارې په خورېدو وې خو پر هديره د رڼا پړاو راته او ځراغونه يې په بلېدو و، د خوږ نه پورې غاړه يوه نړېدلې کلا وه، زمرک د هغې په اړه پوښتنه وکړه، هغه ځواب ورکړ چې د سره پوځ ټول فکر همدې غرونو ته و ډېرې بمبارۍ يې وکړې پوځونه يې راغلل ډېرې کلاګانې يې ورانې کړې خلک يې شهيدان کړل و ځنګلي ونې يې وسوې دا کلا هماغه وخت ورانه شوې ځښتن يې پېښور کې دی، ځوک چې راغلی يا يې هجرت نه و کړی کورونه يې جوړ او مځکې آبادې دې، د مهاجرينو کورونه هماغسې ړنګ او پټې شاړ دې .

د غرني ځوان خبرې مې تر همدې ځايه اورېدلې وې، نور مې پام د خوږ په اوبو

(c) ketabton.com: The Digital Library

د شهیدانو زیارت ته اوښتی و. د ډیو په رڼا کې د جنډو رنګونه داسې ښکارېدل لکه له ډېر لرې ځایه چې څوک د رنګ رنګ ګلونو ټل ګوري، نرۍ هوا د ډیوې لمبې داسې کږولې لکه د مستو جینکو ډله چې د آزادۍ جشن نمانځي او د خپلو ځوانیو په ټول زور نڅیږي. بله خوا جنډو د درې په سپېڅلې فضا کې راګ خپراوه، د مراد راګ، ما له ځانه سره و ویل څومره د کار خلک و دغه شهیدان په ژوندیو کې داسې خلک نه شته په یوه او بل نوم سره وژني بیل شعارونه لري، خو دا شهیدان د بېلو ژبو ویوکي د جلا قومونو وګړي او د مختلفو ولایتونو اوسېدونکي و، چې ژوندي و یو مرام یو شعار او یو یې سنګر و اوس چې شهیدان شوي د ټولو جنډو آوازونه یو راګ جوړوي د اتفاق راګ د آزادۍ او آبادۍ راګ ای کاش زموږ د هیواد وګړیو غوږونه لرلای او دا له حکمت نه ډک سپېڅلې سندریز راګ یې اورېدای شوای زما دعا وه او د غرني ځوان دا وینا چې حجرې ته به ځو، پاڅېدو که موږ شو او که دی شو خو زموږ دوه بکسونه یې خپلو دوه ولیو ته واچول زمرک رباب په اوږه کړ او زه ورسره تش روان شوم حجرې ته ننوتو، د هغه ځوان د کورنۍ نور مشران او ځوانان زلمي هم راغلل، یو بل ته مو ځانونه معرفي کړه. د هغه ځوان نوم چې موږ یې حجرې ته راوستو، شین ګل و. له پیژندګلو وروسته شین ګل نورو خپلوانو ته و ویل: چې دا وروڼه

(c) ketabton.com: The Digital Library

افغانان دي سیل ته راغلي دي.

یوه مشر و ویل دوی ایله سږ کال سیل ته راغلل چې وچ کالي ده. د ښار خلک ابشارونه خوښوي و اوس ډېر ابشارونه خاموش دي، واوري به وې، چې ګټان، ګټان به راښوېدې، خو سږ کال زموږ د عملونو له لاسه د بزرګې څوکې مخ هم تور دی، ځنګلونه مو و وهل او په ویړیا بیه مو وپلورل مېوه دانه هم کمه شوې ده، تېره ورځ د شمشاد ملک په حجره کې جرګه وه په غره وران شوي و، د خدای فضل و کور یې ودان دواړه غاړو واک راکړ لانجه غوڅه شوه، موږ ټول مشران ناست و د کومې موسسې خلک راغلل ویل یې ځنګلونه مه وهئ، کېدی شي سږ نی وچکالي له همدې کبله راغلی وي ځکه چې چېرته ځنګل ختم شي باران هم نه کیږي، یا کم کیږي، موږ یو بل ته وکتل خو بې دلاسونو مروړلو راته څه پاتې و؟ ربښتیا که دا وچ کالي د غرونو د ځنګل وهلو له کبله راغلي وي، څومره لویه ګناه به مو کړې وي، خدای دې راته معافي وکړي.

د شین ګل دوی حجره د غره په نیمایې کې په ډېر ښکلي ډول له کانو او لرګیو نه جوړه وه. یوه کړکۍ یې د لاندې درې او پورې غره په خوا پرانستل شوې وه.

زمرک د کوربنو سره خبرې کولې او ما له کړکۍ نه د درې ننداره کوله، ځینې خلک چې کورونه یې بره په غره کې و پېلوځې یې په لاسونو کې و، خو رانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

پېلوځي، پېلوځي نه ښکارېدل بلکې لکه ځيني ستوري چې آسمان ته خېژي او ځينې راکوزيږي، ډوډۍ مو وخوړه ما د درملو پسې خپل بکس پرانېست پر سر يې د فلسفې کتاب پروت و. يوه زلمي وليد زما خواته رانزدې شو ويل يې د څه کتاب دی زه يې وګورم. ما ويل ولې نه، زلمي کتاب واخيست او د لاټين خواته نږدې شو، څو شېبې يې واړو راواړو بيرته يې راکړ پوه نه شوم چې د لاټين په تته رڼا کې يې لوستی نه شو او که خوند يې ورنه کړ،

شپه چې په پخېدو شوه کوربانه يو په بل پسې و وتل تر ټولو وروسته شين ګل ووت او ژمنه يې وکړه چې سحر به که خير و سره ګورو، يوازې هغه زلمی پاتې شو چې له ما يې کتاب اخيستی و، زمرک ته مې و ويل زه ډېر ستړی يم که اجازه دې وي وبه غزيږم. هغه هم راسره خوښه کړه د شپې په تېرېدو د ځناورو آوازونه هم پيل شول او د هغو کانو آوازونه مې هم اورېدل چې د ځناورو د پښو له کبله ژورو ګړنګونو ته پرېوتل ما ځان په بړستنه کې نغښتی و خو مخ مې لوڅ و د غره دغه ټول آوازونه اشنا و او که نا اشنا په ما ښه لګېدل خو تر ټولو ډېر خوند راته د ابو چنهار راکاوه، د ځانګې د غلې او پستې سندرې په څېر خوند.

ما دغرنۍ شپې خبرې اورېدې او د ځانګې د وجود تشبيه مې په کې لټوله، کوم زلمی چې په حجره کې پاتې و هغه ودرېد، چې له خپله کټه پاڅېده د کټ چغار يې

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما د تصور ځنځیر مات کړ، هغه لاړ او د زمرک د کټ په لنګه کېناست او ورسره یې خبرې پیل کړې.

د غرونو د ژوند، دودونو او میودانو په اړه یې معلومات ورکول، بیا یې زمرک ته و ویل: تا وړاندې و ویل چې له پېښوره راغلي یاست، موږ هم پېښور ته هجرت کړی و، هم هلته مې تر نهمه سبق ویلی دی. بیا یې د زمرک نه د تعلیم پوښتنه وکړه. زمرک ورته و ویل: زه ا و غزن دواړه د "کاینات لېسې" نه فارغ یو اوس دواړه د ادبیاتو پوهنځي د لومړي کال محصلین یو.

زلمي په هیجاني انداز و ویل د کاینات لېسه! د کاینات په لېسه کې زما د ترور لور هم سبق وایه، ښانګه نومېده، هغه د همدې ځای وه د سپوږمۍ کلي وه.

د دې خبرو په اورېدو زما زړه په درزېدو شو سترګې مې دومره وغړولې، چې ایله به مې پورتني اوښکتني بانه جدا شوي وو، خو بیا هم د لاټین په تته رڼا کې د زمرک د سترګو حیرت او وارخطایي لکه د تتو ستورو ځلېده، ما ځان ټینګ کړی و او دا مې هڅه وه چې زمرک مې ویدهٔ وګڼي، زمرک هم اریان دریان و هېڅ یې نه ویل لکه چې زما خبره یې په یاد وه چې د ښانګې په اړه به هېڅ نه وایې لکه بت ناست و، خبره یې هم په بله نه شوه اړولای او یا یې دې لپاره خبره نه بدلوله، چې ځان پوره خبر کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هلک خبرو ته دوام ورکړ هغه هم څو میاشتي تر مخه فارغه شوه، دوه ورځې یې ډوډۍ ونه خوړه ډېر یې وژړل پلار ته یې همدا ویل چې زه نور سبق وایم، پوهنتون ته ځم، خو بدمرغه وه نصیب یې نه و، د غرونو خلک جینۍ مکتب ته نه پرېږدي پوهنتون خو ورته سور کفر ښکاري.

مجبوري بده وي د ولور په مینه کې یې د بنګزار کلي بوډا بزګر ته واده کړه خوشاله نه ده، څوک به څه و وایي، خواره یې لکه وچه دړګۍ تناره ته و ویشته،و خو هسې تاسو پېژنده؟.

زمرک لږ غلی شو، ماته یې راوکتل او بیا یې په تت آواز ورته و ویل، نه، نه مورې نه پېژنده ډېر ټولګي و خدایزده په کوم یوه کې به وه.

د زمرک او کلي وال خبرې ختمې شوې، لاټین یې مړ کړ او په کټونو کې وغزېدل، په زړه مې څه چل کېده، خو ځان مې ټینګ کړی و، کله به مې په بدن کې د برېښنا غوندې ټکانونه خپرېدل او کله به مې په سر کې څرېکې شوې، لاسونو او پښنو مې غېر ارادي حرکتونه کول تر سحره خوب رانغی، زمرک هم اړخ په اړخ اوړېده د بازوګانو له چغاره یې څرګندېده چې ویښ دی، سحر شو، ودرېدل راته ګران و، لمونځ مې په ناسته وکړ، زمرک چې لمونځ وکړ دلاسه یې ونیولم راته یې و ویل: ستا خو ډېره سخته تبه ده دا ولې؟ ورته مې و ویل نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

پوهېږم شايد د پرونۍ سټريا او بېګانۍ يخنۍ وجه وي، خير دی ښه به شم هغه مې بکس خلاص کړ ګولۍ يې راکړې، خو اثر يې نه کاوه ځاښت مهال مې غوښتل چې بېرته د پېښور په لور حرکت وکړو خو شين ګل نه منله ويل يې په داسې حالت کې خو دې بيخي نه شو پرېښودی. طبيب به درته راولم زموږ د غرونو له بوټو نه ښه دارو و درمل نه شته سمدلاسه به دې ټک وپټری کړي. ما د طبيب د راوستو نه ايسار کړ ورته مې و ويل په ما کله نا کله داسې چل کيږي خپل درمل رااسره دي ښه به شم.

غرمه شوه ډوډۍ يې راوړه د درملو د اغېزې لپاره مې څو کپه وکړل، ګنې کورنيو غوړيو او پنيرو مې زه واهه له غرمې وروسته تبې پرېښودم بيا مې شين ګل ته و ويل روغ يم، تبه يې زما وکته لاس مې يخ و، د ماښو ګانو، غوزانو او دنداسې سوغاتونه يې راکړه او رخصت يې کړو، ما پېښور ته راتلل غوښتل، خو زمرک ټينګار کاوه، چې ښکلې سيمه ده مخکې ځو، ګوندې په صحت دې ښه اغېزه وکړي. په نه زړه مې ورسره ومنله زمرک بيا دواړه بکسونه اوږو ته اچولي و، رباب يې هم اخيسته خو ما ورته ويل ښه يم دا دې ما سره وي.

مازيګر مهال به وچې يوې ښکلې غرنۍ باندې ته ورسېدو، بره له غره نه ښايسته

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورخ اوبه لکه ابشار راتوېدې خو د ځنګله نه د تېر راتلوونکي غږ يې نرم تال ماتوه، د دې دواړو غږونو په جسد کې د يوه خواږه روح احساس هم کېده.

هو! ما سندره اورېده د ښانګې سندره کټ، مټ هماغسې غلې سندره لکه په ټولګې کې به يې چې ويله ورته ودرېدو څه ګورو چې ښانګه د خپل مېړه پسې وهل شوې ښانګې ټولوي او ورو، ورو سندره وايي.

حالت مې په خرابېدو و، نه پوهېدم چې څه وکړم، زمرک پوه شو کلک يې له لاسه ونيولم وړاندې يې راکش کړم ما ورته و ويل زمرکه ځو، خو لږ مې پرېږده، هغه مې لاس پرېښود بکس مې خلاص کړ د فلسفې د کتاب لومړۍ پاڼه لکه د کتابچې سپينه وه قلم مې راواخيست او پرې مې وليکل:

)ښانګې همدا سندره يو ځل بيا و وايه زما لپاره(

ښانګه او خاوند به يې چې په کومه لار راتلل تنګه وه، کاغذ مې د غره د ډ ډې پر همدې تنګه لار کېښود په کنج مې ورته سپين کاڼی کېښود او پر منځ يو غرنی ګل.

زه او زمرک لږ وړاندې لاړو او يوې شنې غونډۍ ته وختو د ښانګې پر لور مو کتل ښبنتن يې پنډ وتړه او رسۍ يې له دواړو ولېو تاوه کړه، د ښانګې په زور يې پنډ اوچت کړ او روان شو، زړه مې درزېده چې د ښانګې پام به کاغذ ته واوړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

او کنه، خوښه وه اوچت يې کړ، نوم مې ورسره نه و، خو خط يې زما وپېژنده له موږې چې راکوزه شوه لکه لېونۍ يې يو خوا بل خوا ګرندي ګامونه واخيستل موږ ورته د شنو بوټو له شا ورکتل زمرک راته و ويل ښه دې ونه کړه، ما هېڅ ځواب ورنه کړ بس ښانګې ته مې کتل د هغې ديدن له هر منطق نه راته زورور ښکارېده، حسين چاپيرېال و، د مرغانو سندرې، د چينو ورپښمين اهنګ، ابشارونو او د شپونکي شپېلۍ کاينات يوه دلفريبه نغمه ګرځولې وه. رباب مې په غېږ کې ونيو د ښانګې سندره مې په کې راواړوله خو دومره ورو چې ايله ما او زمرک يې احساس کاوه:

دا ګېر چاپېر په غرونو راغله بارانونه ياره

ږلۍ وريږينه

مه ځه دلته شپه وکړه پاتې شه باران دی

غرونه و، سندره وه، بس يو باران نه و خو هغه کمي شايد زما او ښانګې اوښکو پوره کړی و .

ښښتن يې بار کېښود د ښانګې په ننداره شو، هر چا چې کارونه کول پر خپلو، خپلو ځايونو ودرېدل داسې حيران و، لکه چې د قيامت ورځ وي لکه لمر چې له

(c) ketabton.com: The Digital Library

برخه راختلی وي، لکه د ځانګې سندره، چې د اسرافیل شپېلۍ وي. پښتنه غرنۍ سیمه د ښځي سندره او هغه هم په دومره لوړ آواز، شېبه په شېبه د ځانګې د سندرې سوز ډېرېده او آوواز یې لوړېده تر دې چې د فطرت ټولې سندرې په کې ورکې شوې، مور. سره نزدې یو ځوان لرګي وهل خپل تبر یې په شنه ځانګه کې خښ پرېښود سترګې یې سرې شوې داسې ښکارېده چې د ځانګې د سندرې ګناه خوند ورکړی او چې سندره ختمه شي نو د ثواب په نیت به ځانګه په خپل تبر اندام، اندام کړي ما د خپل زړه درزا ته د رباب د نغمې وزرې جوړولې او د سپین غره په فضا کې مې د ځانګې سندرې ته ورغاړې ایسته، له سندرې سره کایناتو نڅا کوله زما پر سر هم چکر راغی، د غره نښترو اتڼ کاوه او هسکې څوکې نڅېدې، پر ځان نه پوهېدم چې له رباب سره مې څه کول ایله بس دومره پوه شوم چې د رباب تار وشلېده او په سترګو مې تیاره شوه او چې بیا مې سترګې وغړولې نو پېښور کې د خیبر هسپتال په ایمرجنسي وارډ کې زمرک او څو تنه ډاکټران زما سرته ولاړ وو.

پای

(c) ketabton.com: The Digital Library

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library